

Prieš susitikimą Gorbačiovo pasiūlymai Lietuvai

Vytautas Meškauskas

Prezidentų Busho ir Gorbačiovo pasimatymui artėjant, viltys – kad iš jo bus daug naudos, – mažėja dėl to, kad niekas negali būti tikras Rusijos ateitim. Jos ūkinė padėtis pašlijusi. Ją gydyti nedrįstama radikaliomis priemonėmis.

Nutarta eiti prie 'reguliuojamos rinkos sistemos', nors rinka yra tam, kad nustatytų kainas iš pasiūlymų ir paklausos. Jei joje bus parduojama nustatytomis kainomis, dingsta jos visa prasmė.

Naujas ekonominis planas, kuris turėtų būti patvirtintas referendumo, numato pakelti maisto kainas palaipsniui, kad vyriausybei nereikėtų primokėti. Kartu bus keliamas ir atlyginimas, bet lėčiau. Jei tauta referendumu pasisakys prieš, dabartinė Ryžkovo vyriausybė atsistatydins. Gorbačiovas galės tvarkyti dekretais.

Tas, pereitą trečiadienį pasiūlytas, planas buvo taip netikėtas, kad daugelis spėjo, ar tik Gorbačiovas nebus pametęs realybės pajautimą. Kai kas mano, kad jis gal tyčia taip daro.

Netikėtumas buvo ir Rusijos respublikos premjero Vlasovo atsisakymas kandidatuoti į Rusijos prezidentus – postas dėl to turėtų atitekti Jelcinui. Nežinodami ką manyti, kai kurie stebėtojai net prileidžia, kad Gorbačiovas susitarė su Jelcinu ...

Pereitą savaitę Rusijos parlamentas du kartu rinko prezidentą. Per paskutinį balsavimą Jelcinas gavo 503 balsus iš 1060, tai yra – jam trūko tik 28 balsų iki laimėjimo. Jo oponentas buvo senos linijos komunistas Ivan Polozkov iš pietinės Rusijos. Rinkimai tebėra ei- goje.

...

Staigmena buvo ir netikėtas Gorbačiovo pakvietimas Lietuvos parlamentarų delegacijos, kurią pavaišino arbata, sumuštiniais ir pyragaičiais. Pasikalbėjimas buvo nuoširdus.

Kaip žinia, Lietuvos parlamentas suspendavo nepriklausomybės atstatymo paskelbimo vykdymą, smulkiau nenurodydamas, kurie priimti nauji įstatymai nebus vykdomi. Be to nutarta, kad jų vykdymas bus su-

spenduotas tik tuo atveju, jei Maskva pradės formalius pasitarimus dėl nepriklausomybės praktiško atstatymo.

Gorbačiovas, kuris iki šiol reikalavo pačio nepriklausomybės atstatymo akto atšaukimo, dabar, atrodo, sušvelnino savo reikalavimus. N. Medvedevas – vienas iš keturių Lietuvos parlamento narių, susitikusių arbatai su Gorbačiovu, – pareiškė N.Y. TIMES korespondentei Esther B. Fein, kad Gorbačiovas juos užtikrinęs, kad nepriklausomybės 'užšaldymas' leis tuojau pradėti dėl jos derybas ir Lietuva per du-tris metus atgaus savo nepriklausomybę. Gorbačiovas pakartotinai klausė Lietuvos parlamentarų, kodėl jie jo bijo ir teigė, kad jis nenorįs nieko apgauti. Jis taip pat pabrėžė, kad jei jis pats nereikalauja nepriklausomybės atšaukimo, kiti žmonės to negalėtų suprasti.

Kiekvienu atveju Gorbačiovas Amerikoje galės teigti, kad su Lietuva deramasi, kas turėtų patenkinti Washingtono administraciją. Kalbant apie ją reikia pastebėti, kad sovietai iki šiol nepriėmė įstatymo, kuris leistų laisvą emigraciją. Be to formalumo negali būti svarstomas ir didžiausio palankumo principo taikymas prekybai su sovietais. Tai duoda progos administracijai aiškintis, kad – tam klausimui iš dienotvarkės iškritus,

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, S-gos garbės narys, sveikina seimą.

I. Kriaučeliūnienės nuotr.

ALT S-gos 21-mame Seime... (2)

Reikia sutelkti išteklius ir jėgas Lietuvai padėti

Jurgis Janušaitis

Seimo iškilmingas posėdis tęsiasi, kalbėtojų eilė ilga, klausomės jų kalbų.

VLIKO pirmininkas dr. Kazys Bobelis pasidžiaugė galįs dalyvauti Seime, vertino Tautinės Sąjungos darbus ir įnašą Lietuvos laisvės kovoje. Linkėjo Seimui pras-

– Lietuvos blokada paliko vienintelę kliūtį taikyti sovietams didžiausio palankumo principą, nutylint, kad pats prezidentas Bush pereitą savaitę pratęsė metams to principo pritaikymą Kinijai, kuri nėra žmonių laisvės pavyzdys.

mingų, į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą vedančių nutarimų.

Svečias iš Lietuvos, atsiėmusios Lietuvoje Tautinių sąjungos pirmininkas Rimantas Matulis pasidžiaugė Tautinės sąjungos išeivijoje veikla ir palinkėjo likti Lietuvos laisvės kovos avangardu.

Mykolas Abarius, Seimą sveikindamas Šaulių sąjungos Tremtyje vardu pažymėjo, kad šaulių gretose yra ir aktyvių Tautinės sąjungos narių. Pasidžiaugė drąsia, kovojančia lietuvių tauta ir kvietė sujungtomis jėgomis

padėti Lietuvai.

Vilties draugijos pirminkas inž. Vaclovas Mažeika, sveikindamas Seimą, pažymėjo kad Vilties draugija rūpinasi vieninteliu tautinės minties savitiraščiu Dirva, jos leidimu, tam reikalui lėšų telkimu. Priminė, kad šiais metais Dirva mini deimantinę sukaktį, specialus komitetas telkia lėšas ir rengia jubiliejaus paminėjimą. Palinkėjo Seimui sėkmės, gerų nutarimų ir išsamių problemų svarstybų.

Dirvos redaktorius Vytautas Gedgaudas pažymėjo, kad Dirva skleidžia tautinę mintį, nesvyruodama stovi kovoje už Lietuvos laisvę. Padėkojo Dirvos rėmėjams ir skaitytojams.

Dr. Vytautas Dargis, kvietė Seimo dalyvius ir Tautinės sąjungos narius vieningai dirbti su Susivienijimu lietuvių Amerikoje Lietuvos šviesesnei atečiai ir neprikl. Lietuvai.

Svečias iš Lietuvos Juozas Enčeris sveikino atsikūrusios Korp' NeoLithuania ir kitų tautinių organizacijų bei Tremtinių draugijos vardu iš laisvėjančios Lietuvos, bet dar nelaisvos. Dėkojo Tautinei Sąjungai už atliktus praityje darbus, palaikymą laisvajame pasaulyje Lietuvos laisvės bylos. Prašė išeivijos nepamiršti jų ir padėti jiems sunkioje laisvės kovo-

(Nukelta į 4 psl.)

Naujai pakeltieji į ALT S-gos garbės narius – Antanas Mažeika, Teodoras Blinstrubas, Mečys Valiukėnas – ir už kultūrinę veiklą apdovanotas premija žurnalistas Antanas Juodvalkis.

I. Kriaučeliūnienės nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kaip derėtis su Gorbačiovu? - Sacharovo ir Jelcino patyrimai. - Kodėl taip elgiasi Baltijos parlamentai.

Nuo paties prezidento Bush žemyn, visi Vakarų pa reigūnai ir politikai pataria lietuviams kalbėtis, derėtis su Gorbačiovu. Vakarietiš kom akimi žiūrint, toks pata rimas atrodo logiškas – juk turi būti koks nors bendras interesas!

Mažai kas tačiau žino, kad derybų technika ir stra tegija Rytuose yra visai kito kia kaip Vakaruose. Ypač, jei viena pusė kalba iš jėgos pozicijų, o kita iš skriaudžia mos, bejėgės situacijos. Ne paisant visų kalbų apie Gor bačiovo skirtumą nuo kitų Sovietijos vadų, atsidūręs vadų soste jis, susidariusiose aplinkybėse, ir elgiasi pana šiai kaip tie.

Lietuviai, kaip žinome, turi neginčijamą teisę sava rankiškai tvarkyti savo rei kalus, nepadarydami skriau dos kitoms sovietų respubli koms, bet jie nepakankamai galingi su kuo nors dėl to derėtis, jei tie kiti nenori net apie tai ir kalbėti.

Panašioje situacijoje bu vo ir garsus sovietų moksli ninkas, jų vandenilio bom bos kūrėjas Andrei Sacha rovas. Pats dirbęs politinių ka linių pastatytoje mokslinėje laboratorijoje ir beveik ver kęs mirus Stalinui, jis ilgai niui ižiūrėjo režimo neteisin gumą. Užstojęs kitaip gal vojančių teises, Sacharov greitai neteko daugumos pri vilegijų ir atsidūrė ištremi me, Gorkio mieste. (Ido mu, kad vokiečių moksli ninkams, atgabentiems tal kininkauti JAV raketų sta tyboje tuojau po karo, vė liau buvo prikištas pasinau dojimas kacetininkais Vo kietijoje. Vienas buvo net priverstas išvažiuoti 'savo noru'. Sacharovui tai ne prikišama.)

1985 m. kovo mėn Gor bačiovui tapus partijos gene raliniu sekretorium ir prasi dėjus kalboms apie gласnost ir perestroiką, Sacharovas vėl kreipėsi į valdžią. Pasi naudodamas paties Gobačio vo pareiškimu prancūzų ko munistų L'HUMANITE dienraščiui, kad Sovietijoje neliko politinių kalinių, Sa charovas pasiuntė jam laišką su 14 jam žinomų ka linių pavardėmis.

Tai buvo 1986 m. vasa rio mėnesį. Spalio mėn. jis buvo pašauktas į SSSR gen. prokuroro pavaduotojo gen Andrejevo įstaigą, kuris jam pareiškė, kad jo minėti ka liniai buvo teisingai nuteisti. To paties mėn. pabaigoje Sa charovas vėl rašo Gorbačio vui, kad jis ir jo antra žmo na (pirmoji mirė vėžiu) lai komi neteisėtai tremtyje.

Tų pačių metų gruodžio

15 naktį, pas Sacharovą at vyko du technikai ir vienas saugumietis, kurie pasisakė gavę įsakymą įvesti telefo ną. Saugumietis pranešė, kad kaž kas paskambins se kančio ryto 10 valandą.

Skambutis pasigirdo tik 3 val. po pietų. Telefonistė pranešė, kad kalbės pats Mi chailas Sergejevičius. Po trumpos tylos pasigirdo: "Alio, čia kalba Gorbačio vas".

Jis pasisakė gavęs Sacha rovo laišką, kuris buvęs ap svarstytas ir jam leista grįžti į Maskvą. Taip pat ir Ele nai Bonnaire.

"Ji mano žmona" – grei tai išterpė Sacharovas, nu jausdamas, kad Gorbačio vas sąmoningai ne visai tiks liai ištare jos pavardę, kuri yra Bonner. Gorbačiovas atšovė, kad jie gali grįžti kartu į savo butą Maskvoje ir net paragino: "Grįžkite prie savo patriotinio darbo".

Sacharovas padėkojo, bet pridūrė, kad vienas iš paminėtų 14 kalinių – Mar čenko, – jau mirė kalėjime. Gorbačiovas atsakė, kad daug kalinių yra paleistų, kitiems pagerintos sąlygos, tačiau Sacharovas sąrašą bu vę įvairių rūšių žmonių. Sa charovas aiškino, kad visi jie buvo suimti nelegaliai ir neteisėtai. Į tai Gorbačiovas atkirto, kad jis nesutinka su tokia pažiūra. Sacharovas ilgiau paaikškino, kad paties Gorbačiovo ir viso krašto interesai reikalauja paleisti žmones, suimtus už jų įsiti kinimą. Prieš bet koki protokolą, susijaudinęs Sacha rovas (o ne Gorbačiovas) baigė pasikalbėjimą, dar kartą Gorbačiovui padėko jęs. Taip nutrauktas Gor bačiovas tegalėjo irgi tik atsisveikinti. Gruodžio 23 d. Sacharovui prireikė 40 minučių Maskvos Jaroslavlio stotyje prasiveržti pro fo tografų ir korespondentų minią ...

Kitas pavyzdys yra Jel cino patyrimas. Amerikoje jis vadinamas populistu – t.y. tokiu politiku, kurie žai džia masių jausmais. Savo Amerikoje išėjusioje biogra fijoje AGAINST THE GRAIN – laisvai būtų galima versti "Prieš plauką", – Jelcinas pa sakoja apie savo kovą su Gorbačiovu, jį iškėlusį į Maskvos kompartijos bosus ir politbiuro narius-kandida tus (be balsavimo teisės).

Politbiure ir Centro komi tete niekas nedrįsdavo pakel ti balso prieš Gorbačiovą. Jelcinas buvo išimtis ir Gor bačiovas jį toleravo dėl ne paprasto jo populiarumo Maskvoje, kur jis šalino neti

kusius valdininkus ir gaudė kyšininkus.

1987 m. vasarą politbiu ras svarstė Gorbačiovo kal bą 70-tai revoliucijos sukak čiai. Niekas neprieštaravo, iki atėjo eilė Jelcinui. Jam pradėjus kritikuoti Gorba čiova, tas įsiutęs nutraukė posėdį. Apie pusvalandį vi si liko sėdėti savo vietose. Grįžęs Gorbačiovas puolė Jelciną asmeniškai. Jelcinas parašė atsistatydinimo raštą. Gorbačiovas atsakė, kad tas klausimas bus svarstomas vėliau.

Jelcinas tačiau nelaukė. Jau spalio mėn. CK posėdy je – kuris faktinai buvo su kakties iškilnių repeticija, – vėl įspėjo, kad einama prie asmens kulto' atstatymo. Tas sakinyš tačiau buvo iš brauktas iš oficialaus teksto, paskelbto kitų metų vasario mėn.

Lapkričio 13 d. Jelcinui paskambino Gorbačiovas ir įsakė tuojau prisistatyti. Jel cinas sirgo ir aiškinosi, kad daktarai neleidžia jam atsi kelti. Gorbačiovas atšovė – "tu nebijok, daktarai padės tau atsikelti".

Tokioje būklėje Jelcinas buvo nutemptas į Maskvos partijos organizacijos susi rinkimą, kur buvo taip iškri tiktuotas, kad savo knygoje prisipažįsta politiniai likęs lavonas.

Vėliau, jau 1988 m. vi duryje, jis bandė gauti žodį partijos konferencijoje, ten kreipdamasis į pirmininka vusį Gorbačiovą (Pašalintas iš savo posto Maskvoje, Jel cinas kažkaip išispraudė į Karelijos delegaciją). Salėje kilo triukšmas, bet Gorba čiovas greitai nuramino, ra gindamas: "Kalbėk, Boris Nikolajevič. Jie nori tave išklausti. Mes turime liau tis spręsti Jelcino bylą slaptai".

Savo kalboje Jelcinas rei kalavo rehabilitacijos. Jis ne noris jos laukti, kaip bolše vizmo pirmūnai, 50 metų ir nori būti reabilituotas dar

■ Iš kitos pusės

Pereito numerio šioje vietoje sustojome prie Pasau lio Lietuvio verksmų, kad nieko nedarome Lietuvai pa gelbėti. Tuo reikalu ten pat pasirodė du kiti praneši mai. Vienas apie Lithuanian Hotline ir jos ruošiamą vaistų siuntą į Lietuvą. Kitas – apie sudarytą Pagalbos Lietuvai Vykdomąjį Komitetą rinkti pinigus tam pa čiam ir visiems kitiems tikslams. Kiek žinau, pirmoji institucija susidarė ad hoc, žinių badu apie įvykius Lie tuvoje sumažinti. Galėjai telefonu daugiau sužinoti, buvo teikiamos informacijos laikraščiams, bandoma paveikti politikus. Jos veikėjai palyginti jauni ir net su humoro jausmu.

Pav. gegužės 4 d. DRAUGO skelbime raginama: "PADĖKIME LIETUVAI!"

1. Lietsargių siuntimas prez. G. Bush: atvež kite šimtus senų lietsargių į Pasaulio Lietuvių cen trą (turimas galvoje Lemontas) š.m. gegužės 6 d., sekmadienį, po 11 val. mišių."

Neteko girdėti, kiek tokių lietsargių buvo buvo at vežta ir įteikta prez. Bush, primenant jam Chamberlai no nusileidimą Hitleriui. Jei būtų parodyta per televi zijos vakarines naujienas, gal ir būtų naudinga. Lie tuvių visuomenei tokie juokai greičiausiai ne prie širdies. Ypač, jei nieko doro neišėjo. Tikuos, kad to su manymo nepasisėkimas neatims drąsos bandyti ir to liau būti išradingiems.

Kitas komitetas įdomus tuo, kad jis sudarytas pa gal PL redaktoriaus reikalavimą neposėdžiauti. Visi na riai gyvena skirtingose vietose. Jų surinkimas net kar tu nusifotografuoti kaštuos nemažai pinigų. Kadangi ir tame komitete, šalia visai nežinomų, yra ir pora se nesnių veikėjų, kyla klausimas – o kas pasidarė su BALFu? Ar negali jis, personaliniai atsinaujinęs, prisi kelti naujam gyvenimui?

Negallima užmiršti, kad ir Kazimiera Prunskienė ati darė savo sąskaitą Stockholme. Gal Lietuvos vyriausy bė, kokia ji būtų, geriau žino kam skubiai reikalinga užsienio valiuta negu, pavyzdžiui, vietos frontininkai. Galvojant apie aukotojus reikia pripažinti, kad teisin gai vokiečiai sako: Wer hat die Wahl - der hat die Qual (Kas turi pasirinkimą, tas turi ir kančią). (vrm)

gyvam tebesant. Jis toliau kritikavo partiją, kurią vė liau bandė ginti Ligaciovus.

Jelcinas nebuvo reabili tuotas, tačiau jis galutinai pa kirtu visuomenės pasitikėji mą partija. 1989 metais jis laimėjo prieš partijos kandi datą vienoje Maskvos rinki minėje apylinkėje.

Kaip nebūtų keista, Gor bačiovui tai patiko. Išrink tas prezidentu Gorbačiovas

nei karto nepaminėjo nei Lenino, nei Markso.

Jelcinas yra populiarus masėse, bet politikai vis dar prisibijo su juo susidėti. Lie pos mėn. jis vėl sudurs su Gorbačiovu 28-me partijos kongrese. Laukiama, kad tai bus daugiau ar mažiau kompartijos, kokią iki šiol pažinome, oficialios laido tuvės. Gorbačiovo autori tetas remsis jo turimom val dinėm vietom.

Iš to kas pasakyta mato me, kad derėtis – t.y. pasi keisti pasiūlymais ir bandyti juos suvienodinti, – su Gor bačiovu neįmanoma. Nieka dos negali būti tikras, ką jis mano.

Tai paaikšina ir Baltijos parlamentų elgesį. Jie ban do pastatyti Gorbačiovą prieš įvykusį faktą, o po to laukia jo sprendimo.

Praėjusį savaitgalį Miami universitete įvykusiame amerikiečių-sovietų politi kos simpoziume, kur dau giau buvo kalbama apie Ku bą, buvo iškeltas ir Lietuvos klausimas. Sovietai aiškino, kad Pabaltyje gyvena 3 mi lijonai rusų, kurių likimas yra didžiausia kliūtis susita rimui. Amerikos TV žiūro vams gerai pažįstamas CK narys George Arbatov pa reiškė, kad jei perestroikai bus pasisekimas, lietuviai nenorės išstoti iš Sovietijos, o jei ne – visi iš jos pasi trauks.

NURSE

ANESTHETIST

CRNA

Full-time position available in 7 M.D., 9 CRNA group supplying anesthesia services at Underwood Memorial Hospital, Woodbury, NJ. Anesthesia services include all services except open heart surgery. Competitive salary. Fringe benefits include pension, health care, life insurance, & disability insurance. Persons interested in this position please send C.V. to: A.R.G. Anesthesia Assoc., P.A. P.O. Box 745, Woodbury NJ 08096 or call Anthony R. Giorgio, M.D. 1-609-845-0100 ext 2357

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 1614

6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.

Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiuro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai graži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka...

Naujai išrinktas ALT S-gos pirm. dr. Povilas Švarcas.
I. Kriaučeliūnienės nuotr.

*Dr. Povilo Švarco, naujojo Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos pirmininko žodis, pasakytas
ALT S-gos seime Bostone, 1990 m. gegužės 13d.,
išrinkus naują sąjungos vadovybę.*

Leiskit man pasidalinti
su Jumis pora vizijų:

Matau aš Šešupę įbėgan-
čią į Nemuną ne svetimųjų
teritorijoj, kaip dar ir šian-
dien, nes ten per amžius bu-
vo lietuvių apgyventa žemė,
ten tik per mažą griovelį nuo
mano gimto kaimo Šilėnai,
Lazdynai, Pilkalnis. Matau
Nemuną tekantį į Kuršių ma-
res iš abiejų pusių apsuptą
lietuviškų lankų. Matau šva-
rų Klaipėdos uostą, vėl Bal-
tijos jūroj ir Nemune mau-
dančius, tarp Smalininkų ir
Jurbarko žvejus žiobrius gau-
dančius, ir juos prie laužo
kepančius.

Matau maskolio batų ne-
mindžiojamą Vilniaus aero-
uostą, į kurį, aplankyt Tėvų
Žemę, skrendam Lietuvos
oro linija. O iš ten atvyks-
tantį būrį jaunų jėgų, papil-
dyti mūsų pavargusias eiles.

Toliau matau į Amerikos
Lietuvių Tautinės sąjungos
gretas stojant visą tautinės
minties atžalyną, visus, ku-
riems bet kokie internaciona-
lai nepakeliui, kurių krūtinė-
se dega tautinė idėja. Tauti-

nė Sąjungoj turėtų būti vie-
tos visiems: seniem ir jau-
niems.

Tautinio atgimimo ža-
dintojai suprato spaudos

Amerikos Lietuvių Tau-
tinės Sąjungos Seimas, įvy-
kęs 1990 m. gegužės mėn.
12–13 d.d. Bostone, Massa-
chusetts, priėmė šiuos nuta-
rimus:

1. Seimas sveikina Lie-
tuvos gyventojus, atstačiu-
sius Lietuvos Respubliką ir
siekiančius jai pilnos ir tvir-
tos Nepriklausomybės. Sei-
mą džiugina, kad ilgų metų
griežta Sovietų sprespauda
neįstengė nuslopinti lietuvių
tautos laisvės troškimą ir no-
rą būti savo Tėvynėje pilna
šeimininke, o nelikti Sovietų
verge.

2. Seimas sveikina Lie-
tuvos Respublikos Aukščiausios
Tarybos pirmininką Vy-
tautą Landsbergį, jo pava-
duotojus ir visus Tarybos na-
rius. Seimas dėkoja už š.m.
kovo mėn. 11 dienos Auk-
ščiausios Tarybos paskelbi-
mą atstatyti Nepriklausomos
Lietuvos valstybinį tęstinumą
ir kartu tiki, kad tas pas-

svarbą, taip pat ją suprato ir
mūsų pirmtakūnai Amerikoje.
Šiais metais minime mūsų
Dirvos 75 metų sukaktuves.
Matau ją, ir Naująją Viltį,
pirmaujant šio krašto lietu-
viškoj spaudoj. Linkiu jų
darbuotojam stiprybės, mes
visi jiems pagelbėsime. Ma-
tau mūsų tarpe daug Sąjun-
gos veteranų, su kuriais teko
bendrauti jau daugelį metų.
Tikiu, kad jie ir toliau veiks
ar tai Tautinės Sąjungos eilė-
se, ar tai bendrinėse organi-
zacijose, per kurias mes dir-
bame padėti savo Tėvynei
toje žūtutinėje kovoje, atsi-
kratyti bolševikiško paver-
gėjo.

Kadangi žmogiškos jė-
gos yra per daug ribotos, šiem
troškimam įgyvendinti mes
prašome Aukščiausiojo pa-
galbos.

kelbimas visad liks tvirtu ir
neatšaukiamu. Seimas di-
džiuojasi Tarybos pirminin-
ko Vytauto Landsbergio ir
kitų jos narių laisvinimo po-
litikos nuoseklumu ir tvirtu-
mu. Visa tai padės Tautai at-
gauti ir išlaikyti pilną laisvę.

3. Seimas sveikina Lie-
tuvos Respublikos Ministerių
Tarybos pirmininkę Kazi-
mierą Prunskienę, jos pava-
duotojus ir visą Ministerių
Tarybą už Lietuvos laisvini-
mo reikšmingus darbus ir už
Lietuvos Respublikos sun-
kios padėties tinkamą ir taikų
lyginimą. Seimas didžiuoja-
si pirmininkės Kazimieros
Prunskienės neseniai įvyku-
siu tinkamu Lietuvos reikalų
pristatymu JAV vyriausybei,
kongreso ir spaudos atsto-
vams. Atsiliepiami apie jos
atliktus žygius yra labai tei-
giami ir Lietuvos reikalui
naudingi.

4. Seimas sveikina Lie-
tuvos Respublikoje atsistei-
gusią Lietuvių Tautininkų
Sąjungą ir linki jai sėkmės
bendros tautinės ideologijos
Tėvynėje skleidime. Seimas
dėkoja tos Sąjungos pirmi-
ninkui Rimantui Matuliui už
atvykimą šiame Seime daly-
vavimą ir pasidalinimą žinio-
mis apie Lietuvos tautininkus
bei jų Sąjungos veikimo
apimtį Lietuvos respublikoje.

5. Seimas taip pat dėko-
ja svečiui iš Lietuvos Juozui
Enčeriui, atvykusiam į šį Sei-
mą ir čia pasisakusiam apie
Tautos laisvės atgavimo per-
spektivas.

6. Seimas pageidauja,
kad šiuo kritišku Lietuvos
Respublikai metu mūsų lais-
vinimo veiksniai ieškotų bū-
dų suderinti savo veiklas, –
kad visa išeivija, gindama
Lietuvos laisvės bylą, galėtų
kalbėti vienu ir bendru vardu.

7. Seimas paveda Sąjun-
gos Valdybai kreiptis Seimo
vardu į JAV Prezidentą ir
prašyti, kad jis pripažintų
Lietuvos Respublikos valsty-
binį statusą ir teiktų jai įvai-
riopą paramą pilnai laisvei
įgyvendinti.

8. Seimas dėkoja Gen.
Konsului Anicetui Simučui
ir Vliko pirmininkui dr. Ka-
ziui Bobeliui už padarytus
Seime pranešimus Lietuvos
Respublikos dabartinės padė-
ties ir mūsų visų ateities veik-
los reikalais.

9. Seimas dėkoja Jonui
Jurkūnui už pranešimą apie
jo steigiamą Lietuvių Tauti-
nės Kultūros Fondą ir kvie-
čia Sąjungos narius ir kitus
tautiečius aktyviai prisidėti
prie šio Fondo sėkmingo su-
organizavimo.

10. Seimas nuoširdžiai
dėkoja iki šio Seimo buvu-
siai Sąjungos Valdybai, o
ypač jos pirmininkui dr. Leo-
nui Kriaučeliūnui, už sėk-
mingą Sąjungai vadovavimą

ir jos reikšmės bei įtakos iš-
kėlimą lietuvių visuomenės
gyvenime.

11. Seimas sveikina Dir-
vos redaktorių Vytautą Ged-
gaudą, Naujosios Vilties re-
daktorių Vytautą Abraitį, jų
bendradarbius, dėkoja jiems
visiems už pasišventimą ir
kviečia Sąjungos narius bei
skaitytojus ir toliau remti
tautinės spaudos tęstinumą.

12. Seimas dėkoja Są-
jungos atstovams Amerikos
Lietuvių Taryboje ir per Lie-
tuvių Tautinį Sąjūdį Vyriausio-
siojo Lietuvos Išlaisvinimo
Komitete už tinkamą ten Są-
jungos atstovavimą.

13. Seimas dėkoja Sei-
mo rengimo Bostone komite-
to pirmininkui Juozui Rente-
liui ir kitiems šio komiteto
nariams už tvarkingą ir sėk-
mingą šio Seimo surengimą.

14. Seimas įpareigoja
Sąjungos Valdybą padėkoti
visiems, kurie šį Seimą svei-
kino raštu ar žodžiu.

Pastaba: Seimo nutari-
mų komisiją sudarė Teodoras
Blinstrubas (pirm.), Stasys
Briedis ir Albertas Misiūnas.
1990 V. 13.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas
Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Pirmininkas

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS – JUBILIATAS

Vyskupas Vincentas
Brizgys šį pavasarį švenčia
vyskupystės auksinį jubilee-
jų. Tai labai retas atvejis,
kad vyskupas sulaukia tokio
jubilejaus. Šiaurės Ameri-
koje yra tik du tokie jubiliai-
tai: vysk. Vincentas Brizgys
ir antras – kanadietis. Chica-
goje yra sudarytas pagerbtu-
vių rengimo komitetas, kurio
pirmininkai yra kun. Jonas
Kuzinskas ir inž. Antanas
Rudis. Komitetan įeina įvai-
rių organizacijų atstovai ir
pavieniai asmenys.

Pagerbtuvės įvyks 1990
m. birželio mėn. 10 d., sek-
madienį, sekančia tvarka:
3:00 val. po pietų konce-
lebruotos Šv. Mišios Šv. M.
M. Gimimo bažnyčioje Mar-
quette Parke, 4:15 val. aka-
demija ir vaisės Marijos
aukštesniosios mokyklos au-
ditorijoje. Organizacijos ir
pavieniai asmenys, norinčius
pasveikinti Jo Ekscelenciją
vyskupą Brizgį, prašome at-
siųsti sveikinimą iš anksto
šventės rengimo komiteto
pirmininkui klebonui – Rev.
Jonas Kuzinskas c/o Nativity
B. V. M. Church, 6812 S.
Washtenaw Ave., Chicago,
Ill. 60629. Visi sveikinimai
bus sudėti į knygą ir įteikti
jubiliatui vyskupui akademi-
jos metu.

Šventėje – pagerbtuvėse
dalyvaus Jo Eminencija Chi-
cago kardinolas Bernardin ir
keli vyskupai.

M.R.

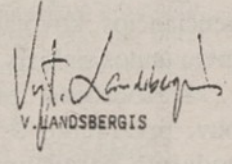
LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS

NUTARIMAS

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, siekdama derybomis su
TSR Sąjunga išspręsti kompleksą klausimų, susijusių su atstatytos nepri-
klausomos Lietuvos valstybės įtvirtinimu, n u t a r i a:

1. Pristabdyti oficialių tarpvalstybinių derybų laikotarpiui tuos
iš Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. kovo 11 d. ak-
tu kylančius jų realizavimo veiksmus ir sprendimus, kurie susiję su in-
teresai, abiejų pusių apibrėžtiniais kaip derybų objektas.

2. Šis nutarimas įsigalioja prasidėjus tarpvalstybinėms Lietuvos
Respublikos ir TSRS deryboms ir veikia šalių nustatamam derybų laiko-
tarpiui jų patvirtinto reglamento būdu.

V. LANDSBERGIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS
PIRMININKAS

Vilnius, 1990 m. gegužės 23 d.

ALT S-gos Seime...

(Atkelta iš 1 psl.)

je. Seimas svečių pagerbė gausiais aplovisimentais, visiems plojant atsistojus.

Vida Jonušienė perskaitė Korp. Neo-Lithuania vyr. valdybos Seimui skirtą sveikinimą.

Raštu Seimą sveikino PLB pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas, ALTO pirmininkas Grožvydas Lazauskas, Nepriklausomybės fondo Emilija Čekienė, JAV LB KV pirmininkas dr. Antanas Razma, BALFo pirmininkė Marija Rudienė, St. Louis LB pirmininkas V. Tervydis, St. Peterburgo ALTS sk. pirmininkas A. Jonaitis, LSS tarybos pirm. Petras Molis. Už sveikinimus Seimas visiems padėkojo plojimu.

Taigi pagaliau skambūs sveikinimo žodžiai nutilo. O dabar eilė pasiklausyti dar poros kalbų.

I Seimą turėjo atvykti Lietuvos atstovas Washingtono ir Vatikane Stasys Lozoraitis ir kalbėti apie dabartinę Lietuvos respublikos padėtį. Apie šio garbingo svečio dalyvavimą Seime skaitėme spaudoje ir buvo įrašyta į dienotvarkę. Dėja, svečias į Seimą neatvyko. Gandas kursavo, kad buvusi apmokėta kelionė, bet Lietuvos atstovas išvykęs į Romą. Gaila, o vistiek mūsų diplomatas, turįs ir dabartinės Lietuvos vyriausybės įgaliojimus, be abejo, būtų žvilgtelėjęs giliau į politines dabarties problemas Lietuvoje. Juk jis arčiau stovi prie tų reikalų.

Stasio Lozoraitio vieton buvo pakviestas kalbėti Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis. Tai kilni asmenybė, rami, taktiška, savo darbais nesigirianti, o atliekanti tikrai daug ir rimtų darbų vykdant Lietuvos laisvinimo misiją.

Kalbėtojas į Lietuvos dabartinę padėtį žvelgė realiai. Lietuvą jis palygino prie žmogaus, sėdinčio kalėjime, bet štai sulaukusį šviesesnį vilties spindulėlį. Jis švystelėjo. Ar tai sapnas? Ne, realybė. Tai pačios tautos sprendimas – kovo 11 diena – laisva ir nepriklausoma Lietuva. Maskva lietuvių tautą prievartauja, reikalauja prisipažinti, kad Lietuva savanoriškai įstojo į Tarybų sąjungą. Lietuva prie tos sąmonės niekada neprisipažins. Konsulas A. Simutis, kaip dera diplomatu, išsamiai suminėjo Antrojo pasaulinio karo ir pokario visas sutartis Maskvos su Hitleriu, o vėliau trys didieji dalinosi pasaulį ir Lietuvą pardavė. Suminėjo Atlanto čarterį, Teheraną, Jaltą ir kitas kon-

Spaudos stalas: P. Viščinis, J. Janušaitis, M. Valiukėnas ir A. Juodvalkis.

ferencijas ir to meto diplomatų suktumus. Gi Stalino reikalavimą – sunaikinti vokiečių militarizmą – sąjungininkai šventai pildė. Stalinas vykdė lenkų žudynes Katyne ir kitur, įvykdė nežmonišką, baisų genocidą Lietuvoje, bet laisvasis pasaulis į tai nebe-reagavo. Sovietų imperija pavergė Pabaltijo valstybes, užgrobė Rytprūsius ir penkiasdešimt metų tos tautos turėjo išgyventi vergijoje.

O dabar? Kada Sovietų imperija priėjo liepto galą, badas žvelgia į akis, tai JAV ir kitos Vakarų šalys šoko gelbėti Gorbačiovą, kuris štai vėl parodė staliniškus dantis ir prieš atgimstančią Lietuvą, Estiją, Latviją. Lietuvių tauta pagristai didžiuojasi. Įvyko trijų Pabaltijo valstybių prezidentų pasitarimas, suderinti siekius. Ypač Amerika, visą laiką deklaravusi, kad nepripažįstanti Lietuvos okupacijos, staiga į Lietuvos pagalbos šauksmą numojo ranka.

– Kaip mes galime padėti Lietuvai? – klausia Gen. konsulas A. Simutis. Reikia visais būdais ir priemonėmis spausti JAV prezidentą, senatą, kongresą, kad JAV pildytų įsipareigojimus Lietuvai – pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Lietuvos ministerės pirmininkės Kazimieros Prunskienės kelionė Vakarų Europos valstybėse, susitikimus su tų kraštų prezidentais, aukštais pareigūnais vertino teigiamai. JAV prezidentas priėmė ją šaltai, be pažadų. Kanados vyriausybė jai parodė šiltą dėmesį ir pažadėjo paramą. Net NATO yra suinteresuotas Lietuvos ateitimi.

Skardenantys kaltinimai Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininkui, atseit Lietuvos prezidentui – Vytautui Landsbergiui neturi mažiausio pagrindo, netoleruoti, tai gali daryti piktavaliai mūsų tautos priešai. JAV lietuvių visa veikla turi būti suderinta ir visų pastangos sujungtos vienam tikslui – Lietuvai. Reikia padėti iš Lietuvos atvykstantiems, kovotojus aprūpinti,

organizuoti konkrečiai, sąlygų rėmuose, visokeriopą pagalbą buvusiems tremtiniais, ligoninėms, medikamentais, vaistais, nors siuntas persiųsti dar trukdo rusai. Gerb. Konsulas kvietė ne tik Tautinės sąjungos narius, bet visą lietuvių išeiviją sutelkti išteklis ir jėgas ir atsilipti į tautos pagalbos šauksmą konkrečiai parama.

Žodis įdomus, atskleidžias istorinę, drauge ir Lietuvą liečiančią praeitį. Pasakaita Seimo dalyvių išklausyta su rimtimi ir dėmesiu, o kalbėtojai audringais aplovisimentais padėkota.

Po gana įdomios Lietuvos generalinio konsulo Aniceto Simučio kalbos, žodį, kiek ilgesnį, tarė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Geras kalbėtojas, geros atminties, žodį taria ne iš rašto. Jo tema – VLIKO uždaviniai šiandien ir rytoj. Taigi tema svarbi, išeivijo lietuvių tarpe kelianti susidomėjimą. Kalbėtojas gana išsamiai dėsto VLIKO atliktus darbus. Kalbėtojas priminė, kad VLIKAS buvo įsteigtas 1940 metais, suburiant į šį veiksnį visas lietuviškas organizacijas bei pajėgas. VLIKO tikslas – kovoti už Lietuvos laisvę iš laisvojo pasaulio esančių pozicijų, informuojant Vakarų ir JAV valstybių vyriausybes apie padėtį okup. Lietuvoje, ir nuolatos prašant, kad Lietuvos okupacija nebūtų pripažinta. Vlikas jau 47 metus atlieka savus įsipareigojimus tautai. Vlikas savo veiklos kelyje susilaukė ir šmeižtų, tas sunkino darbą, bet VLIKAS apsisprendęs ir eina tiesiu keliu į nepriklausomą Lietuvą atstatymą.

VLIKO veikla plačios apimties, nesiribojanti vien JAV, bet ji siekia ir kitų kraštų vyriausybes, kurias stengiamasi supažindinti su kenčiančios, kovojančios lietuvių tautos siekiais.

Kalbėtojas prisiminė buv. prezidento R. Nixono padarytą pareiškimą – kad Lietuva niekada savanoriškai nebuvo įstojo į Sovietų są-

jungą ir buvo pavergta, tad dabar turi teisę būti laisva ir nepriklausoma valstybe.

VLIKO pareigos – Lietuvos bylą nešti į laisvojo pasaulio areną, ją pristatyti įvairiose tarptautinėse organizacijose. Kalbėtojas suminėjo visą eilę konferencijų, įvairiuose kraštuose, kur VLIKAS aktyviai dalyvavo, paruošė ir įteikė konferencijų dalyviams memorandumus apie Lietuvos padėtį. Prisiminė buv. prez. Carterio naudingus Lietuvai pareiškimus. Teigiamai vertino Helsinkio aktą, iš kurio kaip tik išplaukia ir Lietuvos apsisprendimo teisės.

Birželio 5 d. Kopenhagoje vėl vyks Helsinkio akto dalyvių konferencija, kuriai VLIKAS intensyviai ruošiasi, jo delegacija dalyvaus konferencijoje, pristatys konferencijos delegacijoms daug svarbių, Lietuvą liečiančių, dokumentų. Yra sudaryta komisija, vadovaujama dr. Algirdo Budreckio, kuri ruošia keturių šimtų milijonų sąskaitą Sovietų sąjungai, už padarytus Lietuvai įvairiausius nuostolius. Tie dokumentai bus įteikti konferencijoje dalyvaujančiom 35 valstybių delegacijom. Dr. K. Bobelis taip pat pažymėjo, kad Pabaltijo valstybės niekada nepasirašys taikos sutarties, kol jos nebus pripažintos laisvomis ir nepriklausomomis, pilnatėmis valstybėmis. Dabar Lietuvoje vyksta nuostabūs dalykai. Tauta desperatiškai kovoja, siekdama pilnos nepriklausomybės, o Sovietų sąjunga vykdo dar sunkesnę okupaciją. Tokioje būklėje, esą, yra būtina glaudūs ryšiai su Lietuvos vadovaujančiais asmenimis, kurių, dėja, VLIKAS neturi – apgailestavo dr. K. Bobelis. Teigiamai vertino Gotlando suvažiavimą ir pasirašytą net su komunistu Justu Paleckiu susitarimą kuris akcentuoja Lietuvos nepriklausomybę. Kalbėtojas ragino besąlyginiai remti Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį, Lietuvos vyriausybę, parlamentą ir visokeriopai padėti jiems įgyvendinti didįjį tikslą

– Lietuvos nepriklausomybę. VLIKAS ir toliau neatlaidžiai sieks Vakarų ir JAV vyriausybių pripažinimo Nepriklausomybės Lietuvai.

Prezidento Busho ir Gorbačiovo susitikime esą bus svarstoma Lietuvos klausimas. Vakarų valsybės ir JAV pripažins Lietuvos nepriklausomybę, tik esąs laiko klausimas. Kongrese ir senate palankios Lietuvai nuotai-kos, tad esą galimybė, kad prez. Bush turėsiąs apsispręsti teigiamai Lietuvos atžvilgiu. Daug vilčių dedama ir į Europos parlamentą. Baigdamas žodį, dr. K. Bobelis padėkojo S-gai už gražų bendradarbiavimą ir šios sąjungos atstovavimą VLIKE. Klausantis šios kalbos vistiek kilo klausimas, o kaip VLIKAS mano konkrečiai padėti Lietuvai sunkiose dienose, be politinės pagalbos, kuria VLIKAS dabar rūpinasi.

Po kalbos, vienas Seimo dalyvių paklausė, o kaip ten su ta Veiksnių konferencija Washingtono, apie kurią visuomenė beveik nieko nežino.

Dr. Bobelis atsakė, kad konferencija vyko dvi dienas, buvo sutarta apie jos pasekmes neskelbti spaudoje, to ir laikytasi. Konferencijoje buvo sudarytas koordinacinis organas iš veiksnių pirmininkų, veiklai derinti. Siekta dabar veikiančias kelias informacines tarnybas sujungti į vieną tarnybą, įkurdinti VLIKO erdvuose namuose Washingtono. Kol kas tuo reikalu susitarimas nepasiektas, bet studijuojama ta galimybė. Nepasisėkė įkurti bendrą Lietuvos pagalbos fondą, nors VLIKAS siūlęs dideles sumas, reikalau-damas, kad tiek pat dėtų ir LB. Bet JAV LB KV pirmininkas dr. Razma Antanas tam pasipriešinęs, atmetęs visus siūlymus, fondas neįsteigtas. Taigi VLIKO pirmininko dr. K. Bobelio teigimu, dėl to kaltas dr. A. Razma, atmetęs visus fondo įteigimo projektus. Atrodo, kad tokios veiksnių konferencijos naudos neduodančios, prie vienybės neprieinama ir ateityje veiksniai, atrodo, dar ilgai žygiuos savais keliais, o vis tik būtų laikas sudaryti ir pagalbos lietuvių vieną fondą ir kalbėti tik vienu išeivijos lietuvių balsu.

Išklausius tokių kalbų, pagaliau dr. Leonas Kriaučiūnas Seimui siūlo į Sąjungos garbės narius pakelti Sąjungai ir lietuviškajai veiklai nusipelnusius asmenis: Teodorą Blinstrubą, iš Čikagos, Inž. Antaną Mažeiką iš Los Angeles, Mečį Valiukėną iš Čikagos ir Stasį Santvarą iš Bostono. Seimas siūlymus priima ir audringais plojimai pasveikina naujuosius ALT S-gos Garbės narius.

(Nukelta į 5 psl.)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Antanas jau 'pažadėtoje' žemėje

Bronys Raila

*Pasėjau rugelius, sulopiau trobą, pirtį,
Tikėjau, bus graži gyvenimo pradžia.
Ilgėjau dar vaikų, o vėlei reikia mirti,
Nes Vilniuje ir vėl kitą kita valdžia...*

Taip dar prieš trejetą metų, teisingai nujausdamas netolimą ateitį gaudžiai juokaudamas "amžinojo lietuvio" vardu rašė Antanas Gustaitis. Ir tu man taip susiversk, kad jis tikrai sulaukė Vilniuje kitos ir kitokios valdžios, matė ją televizoriuje, girdėjo Vilniaus radiją, skaitė laikraščiuose, kalbėjosi su gausiais svečiais iš tėvynės, – o ėmė ir pasimirė Bostone 1990 m. gegužės 19 dieną, stiprokai pagyvenęs 83 metus. O tikrai per anksti ir ypač ne laiku dabar, kai belaukiant galėjo ateiti ir ta laisvėjančios Lietuvos "gražaus gyvenimo pradžia".

Apie jį negalima rašyti "normalaus nekrologo": iškilniai rimto ir liūdno, gaudaus ar ašarojančio, ligi dangaus iškeliančio garbaus veikėjo vertybes, prisiekiančio mum visiem toliau žengti velionio idealų pėdomis. Negalima! Nors jis buvo vienas iš mano geriausių draugų, per šešis dešimtmečius arti pažintas, bet neabejoju, kad kaip skeptikas ir satyrikas, visada mėgęs ir mokėjęs su

ironiška šypsena lydėti mūsų gyvenimo tragikomedijas, jis tik juoktųsi iš tokio pakelto tono. Nebent pavyktų jo prigimties abejingumą kiek prigauti autentišku ir išskirtinu nuoširdumu.

Mano draugystės jausmais, rodos, neabejodavo, tai per daug dabar nesistengsiu jį išgirti. Kaip apie nesenai atsiskyrusį kitą mūsų vyresnį draugą Vytautą Alantą, taip lygiai ir apie Antaną Gustaitį mėginsiu čia tik labai trumpai sužymėti jo prabėgtus žingsnius, jo raštų pyne, kai kuriuos žvilgsnius į savo patį ir į mus kitus. Antanas, kaip literatūrinė ir kultūrinė figūra lietuviškame akiratyje, yra per stambus aprėpti mažo savitraščio skiltyse.

Po literatūros studijų Vytauto D. universitete, jis keletą metų mokytojavo vidurinėse mokyklose, o nuo 1936 m. stojo vadovauti naujai įkurtam valstybinio radiofono Klaipėdos padaliniiui. Naciam tą kraštą užgrobus, persikėlė programų redaktoriui į Kauno radiofoną ir netrukus į Vilnių. Paskui sekė jam pačiam karščiausias karjeros nuotykis, kai 1940-41 pirmojo bolševikmečio metais jis dar pabuvo ir Vilniaus dramos teatro direktoriui. Tatai jis kiekvieną kartą, pamerkdamas akį primindavo turistam iš Lietuvos: būkit atsargūs, žinokit, kas buvau Stalino laikais...

Nuo 1944 metų vasaros su tūkstančiais kitų lietuvių jis virto "tremtiniu", ne sykį juokaudamas, kaip mūsų politiniai pabėgėliai, vėliau tik "išeiviai", kurį laiką būtinai mėgino pasivadinti tremtiniais, tuo lyg ir konkuruodami su sibirinių gulagų kaliniiais...

"Išvietintų" (displaced) stovyklose Vokietijoje ir vėliau Amerikoje Antanas jau nepametė bohemiško literato ir savo poezijos skaitovo vaidmens. Su kolegomis Stasio Santvaru, Bernardu Brazdžioniu, protarpiais dar su Henriku Kačinsku jis applanke visas pabėgėlių stovyklas Vokietijoje ir kurį laiką tas gastroles dar tęsė atvykęs Amerikon. Ansamblui išsi-skaidžius, Antanas veik ligi pastarųjų metų su literatūros

Pokalbis Cape Cod'e, Mass., 1982 m. - Antanas Gustaitis (kairėje) ir Bronys Raila.

Irenos Galinienės nuotr.

vakarais, dažniausiai jau pats vienas, kaip ir "vieno žmogaus teatro" direktorius Vitalis Žukauskas, vis aplankydavo kurią stambesnę Amerikos lietuvių salą.

O pradžioje pragyveno, kaip literatų profesijai čia įprasta, iš darbo pramonės įmonėse, vėliau iš linotipininko amato spaustuvėje ir redaktorių laikraštyje. Šalia to, ilgą laiką vadovavo Bostono lituanistinei mokyklai. Galiausiai susižavėjo saldžios pensininkystės malonumais, kuomet ne kartą aplankydavo ir mus Kalifornijoje, ypač kol čia gyveno Gustaičių sūnus inžinierius Algimantas su marčia ir anūkais, kuriuos senelis itin šiltai mylėjo.

Antano Gustaičio literatūrinės kūrybos derlius būtų žymiai gausesnis, negu tai kas ligi šiol sudėta į penkis jo eilėraščių rinkinius.

Įsiskonėjęs radiofonuose, jis prirašė nemažą trumpų, dažniausiai satyrinių ar proginių patriotinių radijo vaidinimų, kurių rankraščiai liko Lietuvoje ir, deja, gal išsi-barstė. Panašių radijo skriptų ir taip pat Čikagos Antro Kaimo repertuarui šaunių fragmentų jis dar paruošdavo ir Amerikoje. Savo literatūrinę karjerą pradėjo seniai, dar 1934 metais parašęs eiliuotą pjesę "Sivestras Dūdėlė" ir 1937 metais trijų veiksmų komediją "Slogučiai". Derliaus sauja labai pagausintų jo straipsniai spaudoje, memuarų skeveldros, įvairūs pasisakymai, pokalbiai mūsų kultūros ir dargi politikos temomis, nereta šmaikšti "mėlynų akinių" publicistika visuomeniniais klausimais. Taip pat ir ne vienas spaudoje dar neskelbtas feljetonas

ar noveliūkštė, praplečianti jo literatūrinį žanrą į prozos lankas.

Bet neabejotinai vertingiausias, išlikimas aukštos meninės kūrybos derlius yra A. Gustaičio humoristinės, satyrinės, sarkastiškai linksmos ir ne sykį gaudžios poezijos rinkiniai. Tai ANAPUS TEISYBĖS 1956 m., IR ATSKRIDO JUODAS VARNAS 1966 m., SAULĖS ŠERMENYS 1973 m., KO LIŪDI, PUTINĖLI 1982 m. ir PAKELĖJE Į PAŽADĖTAJĄ ŽEMĘ 1987 m. Be to, iš keturių pirmųjų rinkinių buvo sudaryta Gustaičio poezijos rinktinė PASIGLOSTYMO PALAIMA, kurią 1987 metais išleido Vilniuje Vagos leidykla.

Dėl istorinio likimo įtakų lietuvių būde, kaip sakoma, labiau vyravo santūrumas, rimtis, liūdesys ir tik retsykiais saikingas, švelnokus humoras. Aštresnė satyra, sūri ironija, sarkazmai, smogianti pašaipa, garsaus nusi-kvatojimo pokštai mūsų būdai ir menui buvo mažiau būdingi, kažkaip vis retai teuzderėdavo.

Prieškarinėje Lietuvoje daugiau tokio talento pasigirdavo iš Kazio Binkio (negausiai, labiau atsitiktinai) ir iš Teofilio Tilvyčio, kuris savo satyrinę kūrybą nelemtai užbaigė, ją gadinęs sušvinkusiais "tarybiniais" motyvais. Okupaciniai dešimtmečiai ir totalistinė socializmo atmosfera Lietuvoje irgi negalėjo būti palanki išnokti humoristam ir satyrikam, nors kiek pastebėdavau, naujų talentų nestigo.

Amerikiniu laikotarpiu humoristinės poezijos raidą pirmyn pastūmėjo Aloyzas Baronas (per greit mus palikęs) ir ypač Balys Pavabalys (Leonardas Žitkevičius), ligi šiol šykščiai, bet reguliariai padovanojantis kartais itin grakščios formos humoristinės lyrikos perliukų. Bet turbūt niekas neginčysim, kad Antanas Gustaitis ir meniniu pajėgumu, literatūrinės formos ir kalbos tobulumu, ir filosofiniu gyliu, išnokusiu intelektu, mūsų visuomeninių problemų sąrangos išvalgumu turėjo jam vienam pri-

(Nukelta į 6 psl.)

ALT S-gos Seime...

(Atkelta iš 1 psl.)

Kiekvienas Garbės narys tarė Seimui padėkos žodį už jų praeities darbų nuoširdų vertinimą ir pažadėjo dirbti ir toliau. Stasio Santvaro padėkos žodį perskaitė Vytautas Abraitis, nes pats Stasys Santvaras buvo tik ką grįžęs iš ligoninės ir Seime dalyvauti negalėjo. Jo padėkos žodį skaitėme Dirvoje atskirai.

Už kultūrinę veiklą ir aktyvų spaudos darbą žurnalistą Antaną Juodvalkį ALT S-gos valdyba, Seimui pritarus, apdovanojo kultūrininko premija – 500 dol. už ką kukliu žodžiu padėkojo pats laureatas Antanas Juodvalkis.

Dr. Leonas Kriaučeliūnas pasveikino naujai išrinktus Garbės narius ir laureatą, palinkėjo ir toliau sėkmingai dirbuoti, bet neiti į pensiją.

Iškilmingas Seimo posėdis baigtas pirmininkavusios Vidos Jonušienės gražiu padėkos žodžiu. Kiek atsikvėpę, užvalgę jau rinkomės rimtam darbui, į darbo posėdį.

(Bus daugiau)

Mokytojui, rašytojui, bičiuliui

ANTANUI GUSTAIČIUI

mirus, liūdim ir užjaučiam jo žmoną
ALEKSANDRĄ ir sūnų ALGIMANTĄ
su šeima.

Danutė ir Živilė Gimbutaitės.
Marija Gimbutienė.
Jurgis Gimbutas.

Pasimetimas veikloje

Keturiasdešimt su viršum metų rengėmės šiam momentui. Bet laikui atėjus, kai ta veikla buvo reikalinga, tai viskas atrodė – lyg tos "žydo bitės". Tik daug erzelio ir daug triukšmo, o apčiuopiamos naudos labai mažai turėta. Tiesa, beveik viso pasaulio spaudos puslapiai mirgėjo Lietuvos įvykiais, bet ar tai mūsų nuopelnai? Gal kas iš "veiksnių" ir norėtų sau tai prisiskirti. Kai didžiųjų televizijos kanalų kameros pakrypo į Vilniaus katedros aikštę, tai tuomet ir mūsų demonstracijas ir kitą veiklą pradėjo pastebėti.

AR MES PILNAI TAI IŠNAUDOJOME?

Tai, manyčiau, kad ne! Vienas reikalas yra ant savo sąslavyno sparnais plasnoti, o visai kitas – padangėje skraidyti. Turime tokių, kurie mums paskaitas skaito ir politinę išmintį kloja. Bet jų pavardžių nerasime amerikiečių spaudoje, nerasime skaitytojų nuomonių skyriuose. Kuomet būdavo televizijoje diskutuojami Lietuvos klausimai, tai nematėme

jų prie ekspertų stalo. Čia nebuvo turima galvoje pensininkų, bet tie, kurie čia baigę aukštuosius mokslus ir dargi pavardės titulais pasipuošę. Kiek buvo darbo ir pasišventimo įdėta steigiant ir išlaikant lituanistines mokyklas, institutus ir net katedrą. Kiek pinigų buvo sukišta rengiant įvairius seminarus, ir kiek šimtų tūkstančių Lietuvos Fondas paskyrė įvairioms stipendijoms. Bet kai atėjo laikas Lietuvos reikalu kalbėti (ne parapijų salėse), tai gal 80% iš jų dingo – kaip varlės baloje! Liūdna, bet reikia pripažinti faktą, kad 1918–1919 m. Pennsylvanijos angliakasių ir Bridgeporto skerdyklų darbininkų balsai buvo daugiau girdimi – negu dabar didžiosios dalies mūsų akademikų!

"VEIKSNIŲ" ATBULINĖ VEIKLA

Liaudies išmintis sako: "Ne laikais šunis lakinti, kuomet reikia eiti medžioti". Mūsų vadinamieji "veiksniai", atrodo, to nežino. Dešimtmečiais buvo nesutaria, kuris yra "vyriausias" ar

Juozas Žygas

"aukščiausias". Kai iš Lietuvos pasigirdo prašymai, kad išeivija paspaustų savo vyriausybės, kad išeivijos balsas Lietuvos reikalu būtų daugiau girdimas. Tai "veiksniai" pabudo ir nutarė šaukti "Bendros veiklos konferenciją". Iš kurios, žinoma, niekas neišėjo ir niekas išeiti negalėjo. Bet laikas buvo gaištamasis, be to, tokios konferencijos kainuoja ir joms visuomenės pinigai eikvojami.

Nežiūrint spaudos, kongresmanų ir senatorių didelio spaudimo prez. G. Bush tylėjo. Viskas ką girdėjome, tai – "I hate broccoli". Kai neturima nieko protingo pasakyti – tai geriausia yra tylėti! Gorbačioviui pradėjus Lietuvos blokadą, kai buvo kalbama ir laukiama, kad Amerika pritaikys ekonomines sankcijas Rusijai (Sovietų Sąjunga tėra tik kaukė). Tai prezidentas pareiškė, kad jokių sankcijų nebus pritaikyta. Gorbačioviui to tik tereikėjo! Toks prezidento elgesys buvo spjūvis į veidą kovojančiam tautai, visiems pavergtiesiems ir išeivijai. Atrodo, toks elgesys turėjo iššaukti mūsų visuotinę ir garsų pasipiktinimą. Bet ne! Mūsų "veiksnių" veiksmingiausias išsiuntinėjo spaudai aplinkrašti. Rašančiojo žiniomis, redakcijos jį išmetė į krepšį. Tame aplinkraštyje liaudis buvo raginama: "Todėl būtų gražu ir naudinga, kad Amerikos lietuviai padėkotų prezidentui Bushui už jo rėmimą Lietuvos nepriklausomybės atsistatymo (Dirva 1990 m. gegužės 3 d.)". Gerai, kad Dirva susiprato šį atsisaukimą įdėti, tegul žmonės pamato – kokie akli "vadovai" bando jai vadovauti! Atrodytų, kad tai tragiška mūsų "veiksnių" veikla. Tačiau tragedija pavirsta į tragi-komediją, kuomet vietoje pasmerkimo už tokią "tautišką" veiklą – duodamas žymuo.

INFORMACIJOS STOKA

Visuomenė, kuri norėtų į veiklą įsijungti, dažnai neturi informacijos. Labai dažnai, pagalbos šaukiamasi paskutinėmis dienomis. Gal būtų vadovaujamasi principu: "Kam stogą tvarkyti – kol lietaus nėra". O kai reikalas jau pavėluotas, tai raginami siųsti telegramas. Jau minėjome ir visiems žinomas faktas, kad veikla daugiausiai remiasi pensininkais. Telegramos kainuoja 6–7 dol., tad kiek tų telegramų pensininkas pasiųsti gali? Be to, telegrama pagal standartinį tekstą, yra mažiau vertinga už ranka rašytą laišką. O laiskams rašyti reikia: vardų, pavardžių ir adresų. Čia ir pasigendame tos informaci-

Juozas Jurevičius išėjo

Juozas Jurevičius – ilgametis Marquette Parko gyventojas. Gyveno vienas nuosavame name, rūpestingai jį ir prie jo esantį sodelį prižiūrėdamas. Jau kuris laikas Juozo širdis nesilaikė ritmo, o 1990 m. gegužės 22 d. visai sutriko ir sustojo.

Juozas Jurevičius buvo kuklus ir ramus žmogus, taurus lietuvis. Išretėjusiose tautininkų gretose, jis buvo vienas vyresnių narių, niekad neįėjusių į vadovybę. Studijų metais jis buvo tvirtai įsijungęs į anuometinį Lietuvos tautininkų sąjungą. Dirbo gen. sekretoriaus Juozo Žuko vadovaujamame būrelyje. To būrelio nariai lankė tautininkus, jų telkinius visoje Lietuvoje, ryškindami jiems tautininkų programą bei uždavinius. Taip Juozas susipažino su geografine Lietuva ir su lietuviu, (Kazio Binkio žodžiais) "visais penkiais kūno pajautimais".

Juozas Jurevičius buvo darbo žmogus, sistematingas ir rūpestingas iki detalių. Dar studijų metais pradėjo dirbti Lietuvos centriniame statistikos biūre referentu, vėliau skyriaus vedėju. Statistikos apdorojimo darbą pamėgo ir jo neteko, Sovietinių komisarų atleistas. Statistikos biūre jis daug darbo ir sumanumo parodė, rengiant, redaguojant Statistikos biūro biuletenius ir kitus leidinius.

Lietuvos okupacijų metais Juozas dalyvavo lietuvių rezistentų eilėse, atlikdamas gautuosius uždavinius. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir pradėjo visiems lietuviams būdingą kelią. 1946–49 metais Juozas buvo Wurzburgo liet. gimnazijos mokytoju, inspektoriumi.

Juozas visą gyvenimą buvo Lietuvos ir lietuvių gyvenimo akylas stebėtojas ir neretai to gyvenimo apybraižų mūsų periodikoje autorius. Rašė gera kalba, turėjo ramų, malonų sakinį, todėl skaitytojų buvo mėgiamas. Savo charakteriu Juozas buvo tipiškas laisvosios Lietuvos auklėtinis. Savo pasaulėžiūra ir tolerancija jis buvo visų mylimas malonus pašnekovas ar bendradarbis. Drįstu atskleisti mažytį vaizdelį iš mudviejų santykių nutolusiose dienose, kai išsibė karingos bendruomenės, įsitempė santykiai vienos jų už Vliką, antros prieš jį.

Mane jis pradėjo tituluoti "mielas parlamentare"... Į klausimą, kaip šį titulą su-

prasti, išgirdau atsakymą maždaug tokiais žodžiais: "Tu moki nuleisti kirvį ant priekalo"... Taip paaiškėjo, kad aš buvau aptaręs vieną bendruomenės triukšmingą posėdį tokiam stiliuje, kuris atitiko jo, Juozo, galvojimą...

Velionies Juozo Jurevičiaus palaikai palaidoti Chicago lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse 1990 m. gegužės 26 d. Velionis priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai, Korp! Neo-Lithuania, Tautiniam Akademiniam Sambūriui, Lietuvių Bendruomenei, Tautos Fondui, Vilties (Dirvos leidėjui) draugijai, Marquette Parko parapijai, Liet. respublikonų lygai ir kt..

Išskirtinai minėta Velionies Juozo asmens savybė – didelis paslaugumas lietuviui, juo labiau giminaičiui, bendraminčiui. Juozas sukūrė bene penketą kelionių į okupuotą Lietuvą, vilkdamas didelius lagaminus dovanų ten gyvenantiems sesers ir brolių vaikams, vaikaičiams. Pastaruoju metu čia, Chicagoje, nupirko kelius automobilius giminaičiams tėvynėje, nors jis pats, Vytauto Kasniūno žodžiais tariant, "važinėjo 30 m. senumo fordu..."

Velionis Juozas Jurevičius gimęs 1904 m. sausio 30 d. Meškalaudio k., Joniškėlio vls., Biržų aps. 1938 m. baigęs Vytauto Didžiojo Universitetą, Teisių fakultetą, Ekonomijos skyrių, diplomuoto ekonomisto vardu.

Mečys Valiukėnas

ANTANAS JAU 'PAŽADĖTOJE' ŽEMĖJE...

(Atkelta iš 5 psl.)

klausančio lygio vaidmenį. Humoro, satyros, žurnalizmo aktualijų, dargi politinių vingių elementus jis pakėlė į meninės kūrybos – tikros poezijos plotmę.

Tai klasika. Pavyzdžiai ateičiai. Nedingstanti paguoda bendralaikiam ir jų palikuonim. Dabar tik gaila, kad nebeturėsime Antano Gustaičio pačių naujausių draugų prezidentų, Gorbačiovo ir Busho, laikais! O reikės, o reikėtų...

Taip romantiškai išsinekęs, jau matau Antaną besisypsantį ir man besišūlantį

– Palaimintas paukštel, sparnuotasai drauguži,
Su trupiniu snape tu saulėn pakyli,
O mūs vėlė nutūps, prilesus aukso gūžl,
Ant kartuvių šakos tėvynėn pakelėj...

Burkuok, taikos šaukly! Didingl žyglai baigės:

Suguldėm nykštukus į lovas milžinų...

O kas teisingiausiai apie save gyvenimiškos kelionės lemtį mum visiem ir plačiajai liaudžiai būtų galėjęs pasisa-

geriausio prancūziško Remy Martin taurikę, kaip visuomet būdavo jo ir Aleksandro menėje prie stiklinio stalo apsilankius Bostone.

Beje, ne kartą plačiau esu prirašęs apie visus jo poezijos rinkinius, turėjęs radijo pokalbių ir kitokių dialogų. Prisiminimų krūvis tuo tarpu būtų per sunkus.

Tai gal geriau palikim minutėlę prakalbėti pačiam Antanui jo naujos kelionės pradžiai. Savo ketvirtojo rinkinio vienoje poemoje jis taip maldavo nuskrendanti balandį:

kyti, negu patsai poetas eilėraštyje, pavadintam "Pagaliau": –

Daug ilgu liežuviu eretikų pakorėte.
Juodam jų sąrašę ir aš lig šiol buvau:
Negarbinau vadų, dariau ne tai, ko norite,
Nedarniai ateitin rikiuotėj keliavau.

Už tat dabar galėsi darniai ilsėtis ir šypotis iš gausybės mūsų milžinų, kurių kojos vis ir niekaip neįtelpa į nykštukų lovas...

PS. Jei skaitytojų ir redaktoriaus kantrybė sutiktų,

kitą kartą galėčiau truputį papildyti šiuo tuo iš Antano laiškų, eilėraščių ar iš pokalbių su juo per radiją Lietuvos linkui.

B.R.

PRINTING

PRESS OPERATORS

A leading innovative label converting firm is seeking experienced press operators for our press dept. Exp. in narrow web flexo (roll label) and/or rotary letterpress. Outstanding opportunities and growth potential with a \$40M (20 press) operation. We offer an excellent total compensation package. This includes, in addition to top pay, medical, dental & life coverage, retirement & personal savings (401K) plans with a Company matching program on your savings, quarterly paid productivity gain sharing bonuses, educational reimbursement, and unlimited promotional opportunities. Apply in person or send resume to:

M. Gilpin
PATTON CORP
390 New Albany Rd
Moorestown, NJ 08057

St. Mark's Center, a high quality program serving over 170 children and adults who are substantially mentally retarded located in Charlotte, N.C., is seeking innovative student focused individuals who are interested in a team approach to service delivery in the following areas:

Physical Therapist

Occupational Therapist

Speech/Language Pathologist

We offer competitive salary, excellent benefits - including very liberal leave, regular weekday hours and an opportunity to grow professionally. Address resume to: Bobby Wofford, Director-Administration, St. Mark's Center Inc., 1415-D South Church St. Charlotte, NC 28203. 704/334-9244.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES & LPN's To work & live in a small congenial community. Colin Anderson Center has immediate openings for registered nurses & LPN's for all shifts. Apply, call or write to: Ghislaine Douglas Colin Anderson Center, P.O. Box 108 St. Marys, W. Virginia 26170 304-684-2441 EOE

Kokia turėtų būti JAV politika Pabaltijo atžvilgiu?

JAV vyriausybei nereiktų rinktis tarp: a) Padėti Pabaltijo valstybėms atsiekti laisvę, ar b) Padėti Gorbačioviui išsilaikyti valdžioje, kad jis galėtų išvesti savo kariuomenę iš Rytų Europos. Abi šios problemos viena kitai neprieštarauja ir todėl JAV gali daug prisidėti prie abiejų tikslų įgyvendinimo: Skatinama laisvėjimo procesą Sovietų sąjungoje, JAV pagreintų rusų kariuomenės išvedimą iš išvidinės ir išlaukinės imperijos ir tuo pačiu padėtų Lietuvos išsilaisvinimui.

Pabaltiečiai su neužginčijama teise į nepriklausomybę suteikia puikią progą statyti separacijos tiltą ir tai atlikti jie bando labai civilizuotai. Gi JAV užsienio politikos tikslas turėtų būti taikingas Sovietų imperijos iš-

montavimas. Nors sovietų centrinės valdžios kontrolės praradimas atneštų naujas įtampas tarp Washingtono ir Maskvos, tačiau tų tikslų atsiekimo galutinas rezultatas būtų žymiai geresnis už bandymus išlaikyti subankrutavusį sovietų monolitą, kuris priespaudoje tebeleiko užgniauztus ir labai nelaimingus sovietų gyventojus.

Plain Dealer Washingtono biuro šefas Tomas Brazaitis rašo, kad besitęsiantis ir užsikirtęs ginčas Maskvoje dėl Lietuvos bandymo išsivaduoti iš Sovietų sąjungos atšaldė Sovietų – JAV santykius. Kadangi Sovietų blokada Lietuvoje didėja, prezidento Bush administracija jau pradėjo rimtai klausyti kokie yra tikrieji Kremliaus tikslai. Negalima tikėti, kad

dabartiniai sovietų veiksmai nepalietų tarpvalstybinių santykių. Valstybės departamento direktorius A. R. Virshovas pritaria Baltųjų rūmų susirūpinimui, išpėdamas sovietus, kad JAV kantrybė dėl jų elgesio Lietuvoje turi ribas. Mes nenorime pakenkti Gorbačioviui, sako direktorius Virshovas, bet jeigu tektų mums pasirinkti, tai mūsų simpatijos yra lietuvių, latvių ir estų pusėje. Direktoriaus Virshovas ruošia sankcijų sąrašą, prieš sovietus, jeigu padėtis Lietuvoje pablogėtų. Tas pablogėjimas nebūtinais reikštų kraujo praliejimą. Šis JAV vyriausybės griežtesnis požiūris sovietų atžvilgiu kyla dar ir dėl to, kad ji žino, kad JAV Kongresas nesutiktų besitęsiančioje blokadoje sovietams

duoti tarifų nuolaidas, ir dar dėl pabaltiečių Amerikoje organizuojamų demonstracijų, smerkiančių ne tik sovietus, bet taip pat ir dabartinę JAV politiką Pabaltijo atžvilgiu nepriklausomybės atgavimą antroje vietoje po susirūpinimo Gorbačiovo likimu. Da bar JAV valdžios pareigūnai praregėjo ir atmetė iki šiol turėtą prielaidą, kad Sovietų sąjungos stabilumui grėsia Pabaltijo valstybių nepriklausomybės siekimas. Valdžios pareigūnai įsitikino, kad dabartiniai sovietų veiksmai Lietuvoje nepripasidėda prie Sovietų sąjungos stabilumo išlaikymo. Priešingai, ekonominę blokadą Lietuvoje tą stabilumą mažina. PAGALIAU IR PREZIDENTAS BUSH PRADEDA ĮSITIKINTI, KAD ŠIUO METU YRA PATS GERIAUSIAS LAIKAS LIETUVAI SIEKTI NEPRIKLAUSOMYBĖS IR KAD TAS LIETUVOS NEPRIKLAUSO-

MYBĖS SIEKIMAS NEGRĖSIA GORBAČIOVUI PRARASTI VALDŽIĄ.

Mums ypatingai įsidėmėtinas Tomo Brazaičio teigimas, kad Amerikos lietuvių protestai prisideda prie JAV vyriausybės nuomonės pasikeitimo Lietuvai palankia prasme. Užtaid su dideliu nerimu matome, kad lietuvių veiksmų santykiuose šiuo metu dar nėra tokio pasitikėjimo ir nuoširdumo, kokio būtinais reikalauja kritiška padėtis Lietuvoje. Tokio tarpveiksninio vieningumo labai reikia ir mums, kad jis uždegtų mūsų bendrą ir paveiksmingą talką Lietuvos nepriklausomybei atgauti.

Mums atrodo, kad nesenai Drauge paskelbtas p. Br. Nainio geras projektas dėl pagalbos Lietuvai vargu ar pilnai pasiseks, nes be darnaus Veiksmų sutarimo nežinau ar turėsime pakankamai rankų tam projektui įgyvendinti. Juoba, kad JAV LB apygardos ir apylinkės nėra pakankamai įjungtos į Krašto valdybos sumanytų darbų vykdymą. Nejaugi dar ir šiandien esame labiau susirūpinę kas yra pirmas tarp lygių?

Antanas Butkus

Guess which bank offers home loans with low downpayment and closing costs?

At Ameritrust, we're committed to meeting the need of affordable housing for everyone. That's why we created a special home loan program for buyers who meet certain income guidelines. Our Community Home Buyer's Loan features low downpayment, low closing costs and educational homebuyer classes. For more information, ask at the Ameritrust office in your neighborhood.

Ameritrust.
Service you can bank on.

Ameritrust Company National Association Member FDIC

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PRINTERS OFF-SET PRESS OPERATORS

K.T.B. Associates, Inc., a large Web Offset Printer located in the heart of the Catskill Mountains. Only 100 miles from NYC, is looking for qualified Web Press Operators. Excellent salary, also with a comprehensive benefits package. K.T.B. will pay relocation expenses. If you are interested, contact: Joe Clemente at 914-246-9552.

(21-23)

R.R.T. / C.R.T.T.

Immediate, full-time position. We offer excellent benefits, fully paid pension and in-house child care. Must be credentialed. MERCY HOSPITAL Grayling, Human Resources Dept., 1100 Michigan Ave. Grayling, MI 49738. (517) 348-5461 ext.140

(21-23)

TOOL & DIEMAKERS

Erni Components a leading manufacturer of DIN connectors located at 520 Southlake Blvd., Richmond, VA 23236 has an immediate opening for a tool & die maker with experience in troubleshooting & maintaining progressive dies. Knowledge of molding dies would be a plus but not required. This individual should possess excellent people skills in order to work together with production employees to identify & resolve fooling problems on the shop floor. Erni Components is a growth oriented company offering excellent benefits including a 401 K plan, medical & dental insurance. This is an outstanding opportunity to grow with a dynamic organization. Respond with resume & salary history to Todd Farmer, Production Manager.

(21-22)

N/C TAURUS and CMM OPERATOR – experienced Background in automotive models and tooling aids preferred. Excellent benefits, overtime. Opening for afternoon shift only. Superior Cam. call Steve at 313-588-1100. 9am-4:30pm. Mon.-Fri.

LIETUVIŲ TAUTINĖ SAJUNGA LAISVĖJANČIOJE LIETUVOJE

LTS valdybos pirm. Rimanto Matulio
pranešimas ALT S-gos seime

Mintis atkurti Lietuvių Tautininkų Sąjungą kilo jau 1988 metais, kai Lietuvoje pasijuto didesnė politinės veiklos laisvė. 1989 m. kovo 14 d. "Raskilos" liaudies dainų klubo susirinkime paskelbiau, kad sieksime atkurti LTS Lietuvijoje. Daugelis klubo narių tam pritarė. Taip "Raskilos" klubas tapo LTS užuomazga. Kovo 16 d. "Raskilos" klubo patalpose įvyko steigiamasis Tautininkų partijos susirinkimas. Išrinkta iniciatyvinė grupė. R. Matulis (pirmininkas), A. Šerkšnys (sekretorė), S. Rinkus (įstatų ruošimas).

1989 m. balandžio 11 d. buvo surengtas LTS atkuriamasis visų narių susirinkimas (suvažiavimo teisėmis). Čia buvo išrinkta LTS valdyba (nubalsuota grįžti prie Lietuvių Tautininkų Sąjungos pavadinimo) ir revizijos komisija, priimti įstatai ir pagrindinės veiklos kryptys. Liepos 6 d. pašventinom vėliavą Šv. Mikalojaus bažnyčioje. Vėliava buvo pasiūta lygiai tokia pati, kaip buvo Lietuvos respublikos laikais, tik išimta svastika.

1989 m. rugpjūčio 12 d. Užulėnyje surengėm prezidento Antano Smetonos gimtadienio minėjimą, o rugsėjo 8 d. Vytauto karūnavimo šventę. Tuoj po minėjimo, rugsėjo 9–10 d.d. Vilniuje įvyko Tautinės minties konferencija, kurioje dalyvavo daugelio tautiškos pakraipos organizacijų atstovai. Rugsėjo 12 d. įsikūrė LTS Kauno skyrius – pirmasis skyrius už Vilniaus ribų.

Spalio pradžioje bandėme iškelti kandidatus į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, blokuodamiesi su Sąjūdžiu, Tremtinių ir demokratų partija, tačiau nesėkmingai. Didžiausia kliūtis buvo ta, kad LTS dar nebuvo įregistruota politinė partija ir kitos partijos nepanorėjo iškelti kandidatus iš svetimos organizacijos.

Lapkričio 9 d. atsiskyrė Vilniaus skyrius nuo valdybos.

Lapkričio 21 d. surengėme susitikimą su Lietuvos respublikos laikų inteligentais. Kartu veikė prieškarinių knygų paroda. Lapkričio – gruodžio mėn. taip pat sudarėme komitetą budėti prie badaujančios motinos, kurios sūnus žuvo tarnaudamas Tarybinėje Armijoje Kalvarijoje. Be to, 1989 m. pabaigoje įvyko daug susitikimų su kitomis partijomis ir politinėmis organizacijomis, "Gaub-

lio" klubu, "Labora" ir kt.

1990 m. sausio 16 d. įsikūrė LTS Šiaulių miesto kuopa, kuri greitai peraugo į skyrių. Šiuo metu kuriami skyriai daugelyje Lietuvos rajonų: Joniškioje, Pakruojoje, Jonavoje, Radviliškyje yra atkurti nepriklausomą, demokratiniais pagrindais tvarkomą Lietuvos valstybę. Siekdami šio tikslo, mes turėsime spręsti aibę problemų.

1. Socialiai klausimai.

Prieškarinę klasių kovą ir socialinį susiskaldymą galime laikyti užbaigtu. Komunistų partija iš darbininkų klasės interesų reiškėjos buvo tapusi valdančia partija, suburokratėjo ir palaipsniui traukiasi iš politinės arenos. Ji neteko politinio pagrindo. Tačiau pastaruoju metu prasideda nauja socialinė kova prieš susiformavusią komunistinę biurokratinę oligarchiją. Viena iš ryškiausių šios kovos reiškėjų yra neseniai įsikūrusi Darbininkų Sąjunga. Kadangi tautininkų pagrindinė nuostata yra tautos vienybė, tai mes socialiniam susiskaldymui nepritariame. Ypatingai nepritariame streikams. Visus reikalavimus darbininkai turėtų reikšti taikiomis priemonėmis ne darbo metu, kaip tai būdinga Japonijai. Tačiau nuosirdžiai pritariame Darbininkų Sąjungos nutarimui organizuoti darbo grupes kolektyvuose tuo atveju, jeigu streikus organizuotų Jedinstvo.

2. Ekonominė padėtis.

Ekonomikos būklė Lietuvoje dabar labai sunki ir sudėtinga. Kuriasi įvairios nuosavybės formos, tampa neaiškus daugelio įmonių ir įstaigų pavaldumas. Mes pasisakome už padėties stabilizavimą, perduodant visas įmones respublikos valdžiai. Pasisakome už ekonominio savarankiškumo programą, kuo tampa presnūs ekonominiai ryšiai su kitomis pasaulio valstybėmis ir už laisvos rinkos dėsniais pagrįstą ekonominę sistemą.

3. Tarpnacionaliniai santykiai.

Dėka to, kad Lietuva Rusijos buvo mažiau kolonizuota už mūsų kaimynines tautas, nacionalinė padėtis Lietuvoje yra stabilesnė, tačiau čia dar tūno daug pavojų. Mes turime ypatingą dėmesį skirti tarpnacionalinei įtampai Lietuvoje sumažinti, pirmoje eilėje pagerinti santykius su Lietuvos lenkais, kurių dauguma nėra pastarojo šimtmečio kolonizacijos išdava, tačiau siekia 600 metų

Lietuvių Tautininkų S-gos pirm. Rimas Matulis skaito pranešimą apie tautininkų veiklą Lietuvoje.

I. Kriaučeliūnienės nuotr.

Lietuvos lenkėjimo laikotarpį. Vienybėje mūsų stiprybė.

4. Kultūriniai – etniniai klausimai.

Kaip ir prieš karą tautininkai šiems klausimams skiria ypatingą dėmesį. Kadangi pastaruoju metu vietoj bedvasio socialistinio realizmo pradėjo plisti kultūrinis chaosas, stinių normų griovimas, turėsime kovoti už mūsų kultūros išsaugojimą. Mes pasisakome už laisvą Lietuvą, bet nepaneigiant mūsų papročių, tradicijų ir etinių vertybių. Sieksime atgaivinti tautines šventes, pakelti į aukštesnį lygį Lietuvos istorijos mokslą, įamžinti žymiausias tautos asmenybes. Tarp jų stengsimės atstatyti Lietuvos prezidento A. Smetonos gimtąją sodybą ir perkelti jo palaikus į Lietuvą.

5. Religijos ir bažnyčios klausimai.

Mūsų nuomone bažnyčia turi būti nepriklausoma nuo valstybės, visuomenė turi naudotis visomis pažiūrų ir įsitikinimų laisvėmis. Religijos istorija turi būti dėstoma visose istorijos programose, tačiau kapelionai tikybą turi dėstyti fakultatyviai. Greta bažnytinės turi išlikti ir valstybinė metrikacija. Siekiame, kad būtų atkurta vieninga Lietuvos bažnytinė provincija su centru Vilniuje.

6. Politinės problemos.

Remiantis tradiciniais tautininkų veiklos principais mes siekiame atkurti Lietuvos valstybę be kraujo praliejimo, nepaversdami Lietuvos teritorijos naujų ginklų bandymo poligonu. Labai svarbu apciti revoliucinėms situacijoms būdingą visiško ekonominio ir kultūrinio chaoso laikotarpį, taip pat išvengiant teritorinių konfliktų, kurie mums ypatingai pavojingi. Einame parlamentiniu keliu kartu su Sąjūdžiu. Nepaprastai svarbus uždavinys sukurti tvirtą Pabaltijos vals-

tybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos sąjungą (esant galimybėms suartėjant su Suomija ir Skandinavija), prilaikant neutralumo pozicijos. Pabaltijis turi būti paskelbtas zona be masinio naikinimo ginklo. Būsimoji Lietuva turi būti daugiapartinė, teisinė ir demokratinė valstybė, priklausanti SNO. Ypatingą dėmesį turime kreipti į ryšius su emigracija, pirmoje eilėje su tautininkais emigracijoje.

LTS valdybos pirmininkas
R. Matulis

GOLFO PIRMENYBĖS

25-tosios ŠALFASS – gos metinės golfo pirmenybės, š.m. rugpjūčio 31 – rugsėjo 2 dienomis, vyks "International Country Club of Niagara", Stevensville, Ontario, Kanadoje. Jas rengia Toronto lietuvių golfo klubas. Ruošos darbams, klubo metinio susirinkimo metu buvo nutarta, pirmenybių organizavimo ir jų pravedimo darbus atlikti, sudaryti specialius komitetus. Organizaciniam komitetui vadovauja Antanas Stauskas. Pirmajame posėdyje dalyvavo: A. Stauskas, A. Jonikas, D. Marijošius, J. Rusinavičius, V. Mickevičius, P. Stauskas, Al. Simanavičius, A. Zaleskis ir Sig. Krašauskas.

Varžybų komitetui vadovaus V. Kaknevičius ir A. Zaleskis. Dovanų suorganizavimui ir paskirstymui – V. Mickevičius. Ilgiausio smūgio ir patinimo varžyboms vadovaus Al. Simanavičius ir D. Marijošius. Turnyro išvarkėse, dalyvių registracijai ir ketveriukių sudarymui vadovaus J. Rusinavičius.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mums rašo

Pastabos dėl
milijono...

Milijonas Lietuvių Fondo pagrindinio kapitalo Nepriklausomos Lietuvos švietimo ir kultūros reikalams (LF narių metinio suvažiavimo 1990. 03. 31. protokolo 2 p.)

Betgi Vilniuj tebesėdi Maskvos emisarai su Mykolu Burokevičium priešaky. Iki pilno savarankiškumo kelias dar ilgas ir labai kratus. Švietimo ir kultūros darbai net ir tokiose sąlygose dar vystosi pusėtinai gerai, kai tuo tarpu sveikatingumo sektorius šaukiasi S.O.S. Bet su vienu milijonu čia ne ką užkiši. Todėl reikėtų ieškoti pagalbos tarptautiniuose fonduose. Šia kryptim turėtų sutartinai veikti metropolijos ir išeivijos organizacijos (gydytojų, inžinierių–architektų, kunigų vienybė, Lietuvių Bendruomenės skyriai, skautai ir visi geros valios pavieniai veiklūs ir pajėgūs asmenys).

Paskerdei mitulį – žiūrėk, po mėnesio – kito jo jau nėra, o karvutę melži metų metais, o ji vis tokia pat.

LF eina jau bene 28–us metus, o vos per 6.000 narių teįsirašė iš virš 30.000 pokarinių ateivių. O ir tuos puspenkto milijono suneš dar Nepriklausomoj Lietuvoj brendusi karta, su labai retom išimtim jaunesnės kartos narių. Dosnioji karta jau tirpsta kaip balandžio sniegas, už tai pagrindinio kapitalo augimas vis lėtes, o paramos balsai vis garsės.

Pagaliau lietuviai ne tik Lietuvoje, bet ir Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuj, Kolumbijoje, Venezueloje ir po visą platųjį pasaulį išsibarstę. Kiek jų švietimui ir kultūrinei veiklai LF yra paskyręs? Grašius, palyginus su milijonu. O ir Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Ir ta galų su galais nesumezga.

Mano sena galva, kol kapšys dar nepraardytas, palikti jį šventoj ramybėj, o iš jo nešamu % (būtų apie \$70.000 kasmet) sudaryti stipendijų fondą gabesnių studentų ir specialistų pasitobulinimui užsienio aukštosiose mokyklose.

Gera suprantu visokiariopos pagalbos Lietuvai reikalingumą, bet tuo pačiu metu nedera užmiršti ir Pietų Amerikos lietuviškos išeivijos ir jos skurdžių išteklį. Jiems parama nemažiau reikalinga kaip tėvynėj gyvenantiems, o gal net reikalingesnė.

Tad negaląskit, vyrai, peilio mituliui skersti, o geriau paganykite melžiamąją.

Stasys Griezė

Lietuvoje...

Vitalius Zaikauskas

• KAZIMIERA PRUNSKIENĖ, Lietuvos premjerė ministrė, gegužės 22 d. apilankė kardinolą Vincentą Sladkevičių. Ją lydėjo Respublikos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas.

• PALEMONE, netoli Kauno, būsimos bažnyčios vietoje veikiančioje koplytėlėje, kasdien vyksta pamaldos.

• LIETUVOS Kino studija kreipėsi į Kauno gyventojus, kad nesijaudintų ir nepultų niokoti gatvėse ir aikštėse iškabinėtus stagnacijos (Brežnevo) laikų šūkių, šlovinančių buvusią tvarką, vėliavas, portretus, nes režisierius R. Banionis suka apie tuos laikus vaidybinį kino filmą.

• KAZIMIERA PRUNSKIENĖ, ministrė pirmininkė, išvyko į vak. Berlyną dalyvauti Vakarų Vokietijos organizuojamame katalikų šalių vadovų kongrese.

• LIETUVOS statistikos departamentas praneša, kad gegužės 23 dieną dėl blokados buvo 11.6 tūkst. bedarbių.

• NEĮVYKO didelė švedų kultūros šventė – SSSR neišdavė vizų.

• LIETUVOS LAISVĖS LYGA gegužės 21 d. prie Lietuvos Respublikos Ministrų Tarybos organizavo piktą, kuriame pareikalauta "daryti tvarką su spauda". Prenumeratoriams pasiūlyta kuo skubiau atsisakyti bolševikinių laikraščių "Respublika", "Lietuvos rytas" ir "Tiesa". Be to piketo rengėjai apkalino Algirdą Brazauską (Ministrų Tarybos pirmininkės pavaduotoją), siekiant, kad Lietuva mirtų iš bado.

• ANYKŠČIUOSE gegužės 22 d. prasidėjo pasaulio lietuvių rašytojų konferencija. Iš 40-ties kvietimą priėmusių užsienio rašytojų nė vienas oficialiai negavo SSSR vizos. Tik trys, Anatolijus Kairys, Eduardas Cinzas ir Viktoras Baltutis, prasmuko.

• SIMO VELONSKIO iniciatyva išleistas fotografinis leidinys "LIETUVOS ALBUMAS" Tiražas 15 tūkst.

• "MOKSLO" leidykla išleido Algirdo J. Greimo "Apie dievus ir žmones".

• LIETUVOS Šaulių sąjunga paminėjo žymaus lietuvių keliautojo, publicisto Mato Šalčiaus 50-sias mirties metines.

• DĖL BLOKADOS Lietuvos Respublika kasdien praranda 2.7 milijono rublių.

• KAUNE gegužės 26 dieną surengta akcija "Mes esame", skirta Vaikų gynimo

dienai. Kardinolas V. Sladkevičius Kauno Arkikatedroje aukojė šv. mišias vaikams invalidams ir jų tėvams. Po to šiems vaikams surengtas nemokamas koncertas, dalijami ledai, saldainiai.

Akciją surengė Vaikų invalidų globos draugija, psichiškai nesveikų vaikų bendrija Viltis, Kurčiųjų, Invalidų draugijos, Aklių ir silpnaregių, sąjunga.

• VYSK. M. VALANČIAUS blaivystės sąjūdis birželio 2-14 dienomis organizuoja kryžiaus, kaip aukos simbolio, nešimą iš Vilniaus arkikatedros į Meškuičių Kryžių Kalną.

• DĖL BLOKADOS fermose labai plinta gyvulių maras ir karvių leukozė.

• KLAIPĖDOS universiteto steigiamoji konferencija atidėta rudeniiui, nes išeivijos mokslininkai negavo įvažiavimo vizų.

• DAR DVIEMS mėnesiams pratęstas paminklo GEDIMINUI konkursas.

• KAUNE grąžinta tikintiesiems barokinė dominikonų šv. Sakramento bažnyčia. Ji buvusi paversta kino teatru.

• GEGUŽĖS 14 dienos ryte buvo užimtas Partijos Istorijos instituto archyvas. Buvęs direktorės pavaduotojas J. Siurblys, pasinaudojęs perrengtais milicininkais desantininkus, neįleido į darbą atėjusių žmonių.

• UŽREGISTRUOTA 5-oji AIDS auka Lietuvoje.

• NUO ekonominės blokados pradžios Lietuvos ūkio nuostoliai įvertinami 36,6 mil. rublių.

• PRADĖTAS eksploatuoti Šilutės rajone Smilgiuose esantis naftos grežinys.

• KRETINGOJE vykdoma tarptautinės saviveiklinių vaikų teatrų festivalis.

• ŠIAULIUOSE atsidarė Katinų muziejus.

• VILNIUJE, etinės kultūros draugija ETHOS surengė forumą "Pornografijos atgimimas". Dalyvavo filosofai, pedagogai, kunigai.

• GEGUŽĖS 17 DIENĄ Lietuvos Kardinolas V. Sladkevičius laišku kreipėsi į Gorbaciovą, su raginiu nutraukti ekonominę Lietuvos blokadą, dėl kurios kenčia ligoniniai, vaikai, visų Lietuvoje gyvenančių tautybių žmonės.

• VILNIUJE ir kituose miestuose rengiama akcija "Teatrai – Antiblokadiniam fondui". Joje dalyvaus ne tik profesionalūs teatrai, bet ir saviveikliniai, pavieniai atlikėjai.

• GEGUŽĖS 20 dieną Kaune, prie Laisvės pamink-

lo išeivijoje turime visą eilę fondų. Vieni jų milijoniniai, visiems gerai žinomi, kurių palūkanos skiriamos lietuvių išlaikymui. Kiti yra mažesni, bet auganti, specifiniams Lietuvos laisvės atstatymo ar lietuvių puoselėjimo darbams finansuoti. Visi jie atlieka didelį darbą mūsų mažytei lietuvių tautai, ar lietuvių išlaikymui išeivijoje.

Gal nedaug kam žinomas kun. Broniaus Krištanavičiaus S.J. Fondas, inkorporuotas kaip ne pelno siekianti organizacija. Illinois valstijoje 1982 m. vasario 10 d., su tikslu pagerbti Jaunimo Centro statytoją, lietuvių Jėzuitų provinciolą T. Bronių Krištanavičių S.J. (1910–1977) ir remti mokslinę bei kultūrinę veiklą Tėvų Jėzuitų patalpose. Krištanavičiaus Fondas turi tarybą ir valdybą. Abiems šiuo metu vadovauja dr. Robertas Vitas. Krištanavičiaus Fondo lėšos, be jo palikimo, ateina iš fundatorių, aukojusių po 1,000 dol. ar daugiau, kurių priskaitome 36, ir iš kitų aukotojų mažesnėmis sumomis. Šiuo metu Fondo pagrindinį kapitalą su-

lo įvyko Lietuvos gydytojų mitingas, kuriuo siekiama atkreipti pasaulio visuomenės dėmesį, kad paaiškinti kodėl neįvyko 7-asis Lietuvos gydytojų suvažiavimas: Maskva neišdavė atvykstantiems vizų.

• TARYBINIAI pasieniečiai į Klaipėdos uostą neleidžia iplaukti tankeriams iš Roterdamo, atgabenusiems Lietuvai 80 tūkst. tonų naftos.

• LIETUVOS blokados fonde, gegužės 17 dienos duomenimis – 3 milijonai 200 tūkstančių rublių.

• ATNAUJINAMI varpų muzikos koncertai Kauno Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje. Koncertai vyks kiekvieną sekmadienį vakarais.

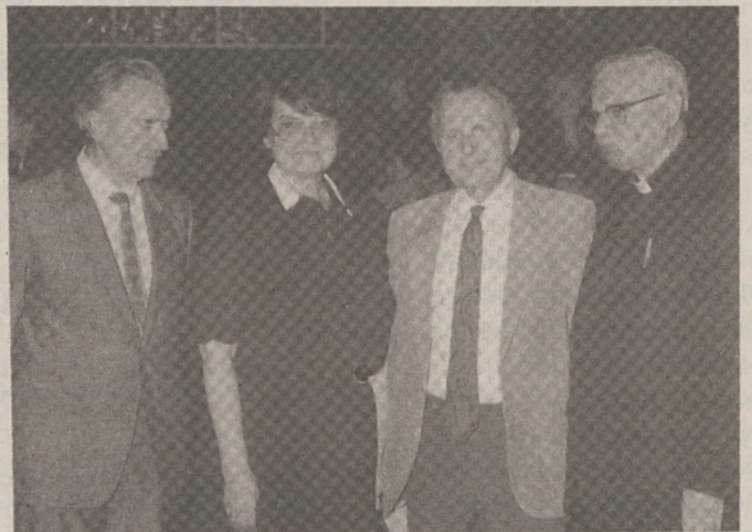
• GEGUŽĖS 19 d. įvyko Lietuvos Darbininkų sąjungos mitingas, palaikantis Aukščiausios Tarybos nutarimus. Priimta rezoliucija dėl profsąjungų turto nacionalizavimo.

• KAUNE, buvusi Sėptynmečio gatvė, vėl vadina M. Remerio vardu.

"ATGIMIMO"

prenumeratoriams užsienyje Pranešame, kad mūsų savaitraštį, kurį siuntinėsim oro paštu, galima užsisakyti nuo bet kurio mėnesio. Kaina 35 JAV dol. arba 40 Kanados dol., arba kita valiuta metams. Čekių siųskite A. ŠILEIKĄ "ATGIMIMAS" 11 Morningside Ave. Toronto, Ont. Canada M6S 1C1

Krištanavičiaus Fondas Jaunimo Centre

Nauji Krištanavičiaus fondo amžini nariai Fondo vakarienėje Jaunimo Centre, Chicagoje. Iš kairės: dr. Rimvydas Sidrys, Daina Kavaliene, dr. Kazys Ambrozaitis ir Fondo steigėjas kun. Vaclovas Gutauskas, S.J.

J. Tamulaičio nuotr.

daro 370,000 dol., kurių procentais išlaikomas Lituaniškos tyrimo ir studijų centras, moksliniai, istoriniai archyvai ir muziejai, ir dalinai Pedagoginis Lituaniškos Institutas Jaunimo Centre. Dėl etnografinių aplinkybių sumažėjus gyvatai lietuvių veiklai Jaunimo Centre, patalpas vis daugiau ir daugiau užima archyvai, muziejai, bibliotekos, surenkamos iš visos Amerikos ir kitur esančių lietuvių.

Archyvuose, muziejuose, bibliotekose yra sukaupta labai daug vertingos mokslinės ir istorinės medžiagos, kad net tenka nuomoti M. Morkūno patalpas naujų ekspozatų patalpimui. Su laiku tikimasi daugiau patalpų gauti Jaunimo Centre ir labiau suaktyvinti mokslinės, istorinės, kultūrinės vertės ekspozatų surinkimą iš privačių rankų laisvame pasaulyje. Šių institucijų išlaikymui Krištanavičiaus fondas 1989 m. skyrė 26,000 dol., ko neužtenka ekspozatų surinkimo, sutvarkymo ir išlaikymo išlaikoms. Vien tik patalpų nuoma kainuoja apie 10,000 dol. į metus. Vienas samdytas tarnautojas dirba tik 20 valandų į savaitę, o visi kiti, kurių susidaro arti 50, dirba savanoriškai. Vedami aukų telkimo vajai Lituaniškos Tyrimo ir Studijų centrui, neatneša reikiamų pajamų, nes ši vertinga institucija neviesiems žinoma ir pilnai neįvertinama.

Krištanavičiaus fondo vakaronė š.m. gegužės 11 d. Jaunimo Centro kavinėje buvo skirta plačiau supažindinti visuomenę su Fondo veikla, jo uždaviniais, jam reikalinga parama ir kaip tie finansai panaudojami Jaunimo Centre esančioms minėtoms mokslinėms institucijoms išlaikyti.

Vakaronę atidarė kun. V. Gutauskas S.J. kurio vardo nepiniginė premija buvo įsteigta 1985 m. pagerbiant fondo steigėją kun. V. Gutauską S.J.. Jis pasidžiaugė, kad jo pradėtas darbas šviesiosios visuomenės dalies buvo suprastas ir paremtas.

Įteiktos jau trys pagerbimo plakečių premijos: dr. Petrui Kisieliui, dr. Mildai Budrienei ir dr. Vaclovui Šauliui šioje vakaronėje.

Krištanavičiaus fondo darbų apžvalgą patiekė dr. Robertas Vitas, pabrėždamas, kad už metų reikalinga Fondui turėti vieno milijono dolerių pagrindinį kapitalą, kad būtų įmanoma atlikti centro institucijoms reikalingus darbus. Ieškoma naujų mecenatų, testamentinių, aukotojų, kad sutelkus reikiamą Fondo pagrindinį kapitalą.

Lituaniškos Tyrimų ir studijų centro valdybos pirm. dr. Jonas Račkauskas pranešė apie KF remtus Lituaniškos tyrimo ir studijų centro projektus, atliktus Chicagoje ir Lietuvoje. Jų buvo tiek daug, kad jų paminėjimui reikėtų atskiro straipsnio. Įdomu tai, kad 1989 m. centras į Lietuvą persiuntė virš 4,000 knygų mokslo įstaigoms, o š.m. Vasario 16 proga Vilniuje buvo suruošta centro muziejaus istorinių ekspozatų paroda. Lietuvos respublikai atgavus normalią padėtį, dalis centro ekspozatų, ar jų kopijos, bus perkeltos į Lietuvą, į muziejų Vilniuje.

Įteikus Gutausko premiją 1989 m. didžiausiam mecenatui dr. V. Šauliui, kurią priėmė dr. Augusta Šaulienė, buvo įteikti amžinų narių atžymėjimai kitiems vienuolikai 1989 m. mecenatų.

Archyvų, muziejų, mokslo institucijų Jaunimo centre vertę iškėlė Jonas Dainauskas, savo ilgakame žodyje, visus ragindamas prisidėti savarankišku darbu, ar pinigais.

Vakaronė buvo užbaigta vaišėmis ir minčių pasidalinimu prie kavos puoduko.

– Aš niekad nemaniau, kad šiose patalpose esančiuose archyvuose, muziejuose, knygynuose atliekama tiek daug svarbaus darbo Lietuvai ir lietuvių išeivijoje, – stebėjosi kolega V. Zalatorius, gal pirmą kartą atsilankęs į tokią vakaronę.

Bronius Juodelis.

Pietvakarinės Floridos lietuvių veikla

Lietuvos Laisvės Forumo nariai, gyveną Fort Myers, Naples, Bonita Springs, Port Charlotte ir Sanibel apylinkėse, labai aktyviai reiškiasi Lietuvos Nepriklausomybės Pripažinimo byloje. Nariai turi sudarę laiškų rašymo akciją, kurios koordinavimui vadovauja V. Chainas. Laiškai siunčiami į apylinkės amerikiečių spaudą – Naples Daily News, Fort Myers News Press, Cape Coral Observer, Bonita Banner ir net bažnyčios biuletenyje tilpo Peter Druskio, labai įdomiai parašytas straipsnis apie Lietuvos sunkumus kovoje dėl nepriklausomybės.

Be spaudon dedamų straipsnių, atsikertant į kai kurių Lietuvai nepalankių atsiliepimų, dvi televizijos programos Lietuvos aktualijom buvo rodomos dviejų savaitių laikotarpyje. Viena programa buvo transliuojama per ABC kanalą, kurioje buvo rodomas Vilius Bražėnas savo namuose prie lietuviškos trispalvės ir gražių lietuviškų meno rinkinių. TV komentatoriui Vilius Bražėnas suteikė labai daug įdomių ir naudingų, Lietuvą liečiančių, faktų. Kita, per NBC kanalą transliuojama ilgoka diskusinio pobūdžio programa, kurioje dalyvavo Kongresmanas Goss, Vilius Bražėnas ir du politinių mokslų profesoriai, lietuvių Lietuvos dabartinę padėtį, sovietams darant spaudimus ir įvedant blokadą. Diskusijų metu Vilius Bražėnas, gindamas Lietuvos interesus, gerai atsikirsdavo, suteikdamas nenuginčijamus faktus, liečiančius Lietuvos istoriją ir politinius įvykius.

Tokių faktų apie Lietuvą dabar ypatingai svarbu patiekti amerikiečių visuomenei, kad jie patirtų tikrą tiesą apie Lietuvos politinę padėtį. Daug kolumnistų, ypatingai liberalinių pažiūrų, rašinėja straipsnius, kenksmingus mūsų Lietuvos bylai. Todėl laiškų rašymas amerikiečių spaudon yra labai svarbi mūsų pareiga.

Kai kurie Forumo nariai, padarę kopijas atsiųstų peticijos blankų, renka amerikiečių parašus, prašant Prez. Bushą, kad šis kalbėtų su Gorbačiovu Lietuvos Nepriklausomybės reikalais.

Birželio mėn. bus surengta parodėlė Fort Myers viešojoje bibliotekoje. Parodėlės pagrindinė tema: "Lietuvos Sunkumai, Siekiant Nepriklausomybės". Manoma, kad ši parodėlė turės gerą pasisekimą, kaip ir praeitais metais. Dabar, Lietuva būdama žinybos dėmesio centre, pritrauks daugiau amerikiečių publikos.

V. Chainas

Dvidešimt aštuntasis Dirvos novelės konkursas

PREMIJA 700 DOLERIŲ

skiriama iš

a.a. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1990 metų birželio 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 603206
Cleveland, Ohio 44103

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

Paminėta Detroito lituanistinės mokyklos sukaktis

Pokario naujiems lietuviams imigrantams, šalia įsikūrimo rūpesčių, neeilinė vietą užėmė ir rūpestis savo vaikų lietuvišku švietimu.

Tiesa, prie lietuviškų parapijų rastos, lietuvių, vienuolių administruojamos parapijinės mokyklos, vienok, daugelyje jų, lietuvių kalbos dėstymas buvo nutrukęs arba silpnas ir nepatenkinamas naujų ateivių poreikių. Todėl, visuose JAV lietuviškuose telkiniuose ėmė steigtis šeštadieniais veikiančios lituanistinės mokyklos, kurias, daugumoje, priglaudė ir globoję lietuviškų parapijų klebonai. Detroitas nebuvo išimtimi, ir čia 1949 m. rudenį įsisteigia lituanistinė šeštadieninė mokykla, kurią priglaudžia ir globoja garbingos atminties šv. Antano lietuvių parapijos klebonas kun. dr. Ignas Boreišis. Tad dabartinė "Žiburio" mokykla, 1949 m. įkurtosios tęsinys, dabar veikianti prie Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos, LB Detroito apylinkės globoje, š.m. gegužės mėn. 6 d. gražiai paminėjo savo gyvavimo keturdešimtmetį, kuris pradėtas pamaldomis Dievo Apvaizdos bažnyčioje ir buvo tęsiamas KULTŪROS CENTRO didžiojoje salėje prie gražiai, dabartinių mokytojų ir tėvų, padengtų vaišių stalų. Minėjimo programa dviejų dalių: akademinė, kurią pravedė buvę mokiniai Alma ir Paulius Jankai, ir meninė,

kurią paruošė ir atliko buvę lituanistinių mokyklų auklėtiniai. Sukakties proga dabartinius ir buvusius mokytojus bei mokinius raštiškai sveikino LB Švietimo Tarybos pirmininkė D. Kučienė, o žodžiu, Detroito apylinkės valdybos pirmininkė N. Zelweinder. Ypatingai gražiai pagerbti dabartiniai ir buvę mokyklų vedėjai. Tiesa, tėvų įvairių pageidavimų ir reikalavimų pasėkoje buvo įkurta Redfordo priemiestyje, "Kudirkos" vardu pasivadinti, antra mokykla.

Detroito mokyklų veiklą, keturiolikos metų laikė, gana taikliai nusako mokytojas Pranas Zaranka savo redaguotame sukaktuviniame leidinyje, kuriame rašo: – "Tos pačios mokyklos keitė vardus, kūrėsi naujos, jungėsi, skyrėsi augo, nyko ir ištvėrė. Keitėsi globėjai, vedėjai, vedėjos mokyklų vietovės ir patalpos, mokinių ir mokytojų žinios ir sugebėjimai. Įvairavo tėvų pageidavimai ir reikalavimai. Nesikeitė pagrindinis mokyklos tikslas – ugdyti mokinių susipratusių lietuvių." Vienok mokykla pergyveno viską ir tebėra gyva. Per tą laiką profesinio balso šaukiami ir patriotinių jausmų skatinami dirbo 140 mokytojų, o jos klasėse lietuvių kalbos, istorijos, geografijos ir lietuviškos dainos bei šokio mokėsi apie 600 mokinių.

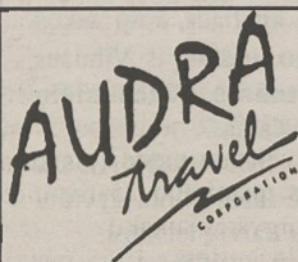
Tiesa, ne visus lituanisti-

nės mokyklos auklėtinius, šiandien, sutinkame lietuviškoje veikloje, bet dauguma jų, šiandien yra jaunimo organizacijų vadovai ir tos pačios lituanistinės mokyklos mokytojai. Mūsų džiaugsmui keli jų, kaip Gintė Damuštė, New Yorke, Asta Banionytė ir Viktoras Nakas, Washingtono bei Saulius Anužis, Lansinge, Michigano valstijos sostinėje yra išplaukę į plačiuosius lietuviškos veiklos vandenius ir pasigerėtinai atstovauja lietuvių amerikiečių politiniame gyvenime. Tai reiškia, kad ne veltui dirbta ir aukotasi.

A. Misiūnas

POSITION available in May 1990 for OCCUPATIONAL THERAPIST to join a team working with developmentally disabled and mentally ill individuals in a day program setting. Responsibilities include assessments, team meetings, treatment planning and documentation. B.S. in O.T. and A.O.T.A. certification required. Competitive salary and excellent fringe benefits. Contractual arrangements will be considered. Call or send resume to: Scott Richards D.D. Supervisor, Huron County Community Mental Health, 1108 S. Van Dyke, Bad Axe MI 48413. (517) 269-9293. EOE.

• JADVYGA DAUTIENĖ, Willoughby Hills, Oh, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

**LIETUVA LAUKIA JŪSŲ -
tad siūlome tiesiogines
keliones į VILNIŲ!**
Toronto-Kopenhaga-Vilnius-
Kopenhaga-Toronto

Išskridimo datos:	Grįžimo datos:	
Birželio 25	Liepos 19	Bilieto
Liepos 18	Rugpjūčio 13	kaina –
Rugpjūčio 13	Rugpjūčio 29	\$1299.00 Kan.

(Skridimus kitomis datomis užsakome per Frankfurtą, Helsinkį arba kitus miestus, pagal galiojančias taisykles.) Aptarnaujame lietuvių iš įvairių vietovių. Užsakymus priimame laiškais ir telefonu.

Atliekamos paslaugos:

- *Užsakomi ir išrašomi lėktuvų ir traukinių bilietai.
- *Užsakomi viešbučiai, automobiliai nuomojimui, pramoginės kelionės.
- *Išrašomi draudimai keliautojams ir atvykusiems svečiams.
- *Parūpinamos vizos, sutvarkomi iškvietai, palikimai bei kiti dokumentai.
- *Nuperkamos dovanos giminėms Lietuvoje, pervežami vaistai ir pinigai.

Rugsėjo mėnesį priimame užsakymus tiesioginiams skridimams į Lietuvą 1991 m.

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje Toronte:
Tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada

PRANEŠAME, kad Vilniuje įsteigtas AUDRA TRAVEL Corporation skyrius, kuriame dirba 5 darbuotojai. Įstaigos adresas – Vilnius, Tumo-Vaižganto 9/1. Įstaiga bus atidaryta lankytojams šių metų vasarą.

Juozas Mikonis
Realtor, Notary Public

East Shore Realty

Namų ir žemės pardavimas - nuomavimas

Bus. phone: 481-6900
Home phone: 531-2190

18021 Marcella Road
Suite 2
Cleveland, Ohio 44119

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

CLEVELANDE ir apylinkėse

CLEVELANDO
LIETUVIAI VYKSTA
Į WASHINGTONĄ

Į birželio 1 d. demonstraciją ir vigiliją prie sovietų ambasados – skautų organizuojamas autobusas išvyksta penktadienį, birželio pirmą, 1 val. ryto nuo Dievo Motinos parapijos aikštės (Marcella Rd.). Informacija teikia Remigijus Belzinskas.

Į birželio 2 d. demonstraciją – trys LB ir ALTO organizuojami autobusai išvyksta birželio antrą, 2 val. ryto, taip pat nuo Dievo Motinos parapijos aikštės (Marcella Rd.). Informaciją teikia Birutė Vedegienė, Ada Stungienė ir Algimantas Pautienis. (js)

• **MIRUSIŲJŲ PRISIMINIMO**, gegužės 28 dieną 10 val. ryto, šv. Mišias Visų Sielų kapinėse aukoją vysk. Pilla, pamokslą pasakė kun. G. Kijauskas, S.J.

Kalvarijos kapinėse šv. Mišias aukoją vysk. James Lyke. (js)

• **GEGUŽINĖS PAMALDOS** ir malda už Lietuvą bus trečiadienį, gegužės 30, Dievo Motinos šventovėje, tuojau po vakarinių septynios valandos mišių. (js)

• **BAISIOJO BIRŽELIO** minėjimas bus sekmadienį, birželio 10 dieną 12 val.,

Šv. Jurgio bažnyčioje. Rengia pabaltiečių komitetas. (js)

• **TERESĖ GRIGUTYTĖ** ir **LINAS MEILUS** santuokos sakramentą priims birželio antrą, 2 val. p.p. Dievo Motinos šventovėje. Vestuvių vaisės bus Lietuvių namuose. Linkime laimingo, gražaus, gėrybių ir lietuviškų tradicijų kupino gyvenimo!

• **KUN. KĘSTUTIS ŽEMAITIS**, drauge su kitais Clevelando dioclezijos kunigais, paminėjo 25-rių metų kunigystės sukaktį.

Išsventintas 1965 metais, kun. K. Žemaitis iki 1974 m. kunigavo lietuvių Šv. Jurgio parapijoje, vėliau Šv. Marijos parapijoje Woosteryje ir paskutiniuosius šešioliką metų yra kapelionas Jennings Hall senelių globos namuose Garfield Hts.

1973 metais kun. Gediminas Žemaitis pašventino nauuosius Clevelando lietuvių namus. (js)

• **VIJA BUBLYTĖ**, Ingridos ir inž. Rūmės Būblių dukterė, baigė Loyolos universitetą Chicagoje, gaudama bakalauro diplomą. Studijas tęs toliau Loyolos universitete, siekdama medicinos daktarės laipsnio. Abu tėvai dalyvavo dukros Vijos

Jaunučiai su vadovais - M. Laniausku ir p. Alšėnienė - ateitininkų metinėje šventėje Clevelande, gegužės 20 d.

Gintė Palubinskaitė, iš Washingtono, padarė pranešimą ateitininkų metinėje šventėje Clevelande. V. Bacevičiaus nuotr.

mokslo baigimo išskilmėse. (js)

• **TAURAS BUBLYS**, Vijos brolis, taip pat gavo bakalauro diplomą Ohio universitete (Athens, Ohio) iš fotografijos meno srities.

Diplomo gavimo iškilnėms sutampant su lietuvių demonstracijų data Washingtono, Tauras nutarė dalyvauti demonstracijose. (js)

• **NIDA MARIJA GELĄŽYTĖ**, Raudos ir Valdo dukra, baigė The Andrews School (Willoughby, Ohio) ir savo diplomą gaus birželio 2 d., kartu su 80-ja mokyklos laida.

• **RICHARDAS STEPAS MATAS**, dr. Giedrės ir dr. Stepo Matų sūnus, gegužės 20 baigė John Carroll universitetą, gaudamas bakalauro diplomą iš istorijos srities. Ričardas mokslą tęs toliau, studijuodamas teisę. (js)

• **GRAŽINA KUDUKIENĖ** ir **LINAS MULIOLIS** gegužės 27 d. dalyvavo TV 43-čio kanalo 10 v.v. programoje ir kalbėjo apie Lietuvos laisvės petiją JAV prezidentui, parašų rinkimą ir

Amerikos lietuvių akciją padėti Lietuvai. (js)

• **PETICIJOS** dėl Lietuvos laisvės lapai su Amerikos žmonių parašais bus įteikti Baltiesiems Rūmams antradienį, gegužės 29 dieną. Delegacijoje dalyvaus, iš Clevelando, Gražina Kudukienė ir Linas Muliolis. (js)

• **NEED CHILD CARE** for infant in my Shaker Heights home on Thursdays and Fridays. 283-6695.

• **PARDUODAMAS** 2 butų namas Seven Hills OH. Įrengtas rūšys 3-jų mašinų garažas. \$106,000. Tel. 524-9869

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ,
PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ,
KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarcome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Oh.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NORMLS

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekvlėna taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

DIRVA

MEDICININĖ PAGALBA LIETUVAI

Lietuvos Sveikatos Ministras J. Olekas, su Lietuvos Medikų Asociacija apeliuoja į pasaulį dėl medicininės pagalbos Lietuvai.

Sovietų ekonominė blokada, aiškina Olekas ir Lietuvos Medikų Asociacijos pirmininkas A. Marcinkevičius, yra iššaukusi krizės stovį Lietuvos gydymo sistemą. Blokada prasidėjus, sumažėjo medicininė pagalba ir reikmenų rezervas. J. Olekas praneša, kad gydytojai yra priversti ribotis greitąja pagalba ir kad insulino ir antibiotikų kiekiai katastrofiškai mažėja. Jo tvirtinimu, užkrečiamų ligų skaičius kils dėl stokos švirkštų ir kitų medicininių reikmenų.

Lietuvos medikai prašo, kad pasaulis ištiestų savo rankas ir savo širdis į Lietuvą, parūpinant vaistų, reikmenų ir medicininių instrumentų.

Atsiliepiant į prašymą, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos (LKRŠ) globoje įsteigė Medicininės Pagalbos Komitetas, kuriam vadovauja New Yorko Brookdale Hospital Tyrimų Skyriaus viršininkas Dr. Jonas Gintautas, talkinant VPA bendrovės pirmininkui Viktorui Pauliui. Komiteto iniciatyvinė grupė gegužės 2 d. LKRS patalpose New Yorke apsvarstė medicininės pagalbos Lietuvai va-

riantus.

Pasitarime dalyvavo: Dr. Gintautas, J. Kazickas, D. Kezienė, A. Akstin ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos štabas: kun. K. Pugevičius, M. Skabeikienė, G. Damašytė ir R. Razgaitienė. Į komitetą įeina ir Dr. Bajoriūnaitė, Sloan Kettering liginės endokrinologė.

Komitetas medicininės pagalbos klausimu tariasi tiesiogiai su Lietuva, su tarptautinėm transporto firmom ir su humanitarinėm organizacijom. (LIC)

• "MARGUČIO" pasitangomis liepos 3-4 d.d. Chicagoje Jaunimo Centre rengiami Žemaitės komedijos "Trys mylimos" spektakliai. Atliks Vilniaus Jaunimo Teatras.

• AKADEMININĖS Skautijos Leidyklos (ASL) reikalais nuo š.m. gegužės mėn. 21 d., prašome kreipti į Akademinio Skautų Sąjūdžio Vadiją, 3001 West 59th Street, Chicago IL 60629.

• ST. BALTRUKĖNAS, Dania, Fl., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• VITOLDAS ir VANDA GRUZZIAI, Clevelande, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• IGNAS ir NANCY VILĖNIŠKIAI, Wayland, Ma., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol Ačiū.

Rašytojui

A. A.
ANTANUI GUSTAIČIUI

išskeliamas į Amžinybę, reiškiamas gilią užuojautą žmonai ALEKSANDRAI, sūnui ALGIMANTUI su šeima bei visiems artimiesiems

Petras Petrutis
ir "Margutis"

Vilties draugijos naujoji valdyba, išrinkta Vilties narių susirinkime Bostone gegužės 13 d., susirinkusi pirmam posėdžiui gegužės 23 d. Dirvos patalpose, pasiskirstė pareigomis. Iš kairės: Valdybos pirmininkas dr. Viktoras Stankus, vykd. vicepirm. Vytautas Staškus, sekr. Anastazija Mackuvienė, vicepirm. Vladas Blinstrubas ir vicepirm. dr. Vytautas Mauritis.

DIRVOS deimantiniam vajui aukos

Dirvos deimantinio jubiliejaus vajeaus komitetas (įzd. O. Daškevičienė, 7254 S. Troy St. Chicago, Ill. 60629, tel. 312-778-7864), gavo šias aukas.

A. Jankus, Rochester ..	10.00
V. Apeikis, Los Angeles ..	25.00
Traspok-R. Puksatys Chicago	100.00
A. Kuolas, Oakville	50.00
A. Penkauskas, Willowick	10.00
Omahos Lietuvių moterų klubas, NE.	75.00
H.M. Macijauskas, Mayfield	75.00
J. Linkuvienė, Oak Lawn	30.00
A. Miliūnas, Downers Grove	10.00
V. Vilcinas, Racine	25.00
A. Stotkevich, Racine	10.00
B. Auginas, Cleveland	25.00
I. Cernis, W. Bloomfield	50.00
A.P. Jasas, Chicago	25.00
H. Buchinskas, Oak Lawn	5.00
Dr. J. Maurukas, St. Petersburg	2,000.00
E. Jodinskas, Detroit	5.00
L. Tumas, Santa Monica	40.00
C. Tirva, Ormond Beach	10.00
R. Didžbalis, Linden	40.00
K. Kuprėnas, Amberlands	2.00
L. Norvaišas Feasterville	5.00
K. Vaitys, Santa Barbara	5.00
J. Šoliūnas, Chicago	15.00
P. Dirda, Oak Lawn	15.00
A. Zaporackas, W. Bloomfield.	5.00
G. B. Dargis atminimui A.A	
P.Dargis	50.00
B. Tamulionis, Etobicoke	10.00
S. Petravičius, Roho Hills Verdi.....	30.00

J. Švobienė, Madison Heigh ...	10.00
B. Briedienė, Chicago	10.00
B. Reventas, Guleport	5.00
V. J. Girmiai, Chicago	50.00
N. Raškienė, New Britain	20.00
K. Milolajūnas, Lemont	5.00
G. Giedraitytė, Chicago	5.00
T. Bogusas, South Boston	15.00
E. Bakūnas, Ellicott City	15.00
K. Mitinas, Fremont	15.00
Dr. T. Rymantas, St. Petersburg.....	15.00
J. Auštra, Baltimore	10.00
S. Mazulis, Wildwood	10.00
E. Vilkas, Valencia	5.00
C. modestas, St. Petersburg.....	5.00
A. Šileika, Tekum	5.00
J. Rastapavičius, Dutton	25.00
A. Staugailis, St. Catharine ...	40.00
M. Gečiauskas, Manchester	7.00
Kun. Dr. M. Kirkilas, Beverly.....	50.00
Shores	50.00
V. Bartkus, Murry La Grange ..	25.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame.

• TAUTOS FONDO Michigano atstovybė, per įzd. Vladą Staškų, iš kultūrinės popietės pelno Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

Maloniam Prieteliui

ALBINUI SUBAČIUI

mirus, reiškiamas gilią užuojautą jo žmonai NATALIJAI, sūnui ROMUI, marčiai ELENAI, anūkams POVILUI ir MORKUI, seseriai TERESEI ir broliui FABIJONUI..

Stella ir Vytautas
Abraičiai

Skyriaus nariui

A. A.

ALBINUI SUBAČIUI

mirus, žmonai NATALIJAI, sūnui ROMUI ir jo šeimai, seseriai TERESEI ir broliui FABIJONUI reiškiamas nuoširdžią užuojautą.

ALT S-gos Daytona Beach
skyrius

Iškilmingoje Šv. Jurgio sueigoje, Toronte balandžio 29, sesės ir broliai džiugiai sveikina ps. t.n. Iną Balsytę (viduryje), gavusią žalią skautininkės kaklaraištį.